

gemeente

Zoetermeer

Jeugdombibussenquête 2012

deelrapport

Mantelzorg en vrijwilligerswerk

O&S

Onderzoek & Statistiek

JEUGDOMNIBUSENQUÊTE 2012

deelrapport

MANTELZORG EN VRIJWILLIGERSWERK

Zoetermeer, 28 augustus 2012

Gemeente Zoetermeer
Directie Bedrijfsvoering
Afdeling Facilitair Bedrijf
Onderzoek & Statistiek
Aad Kalisvaart

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Samenvatting	1
1. Inleiding	3
2. Mantelzorg	
2.1 Verrichten van mantelzorg	4
2.2 Gevolgen voor de mantelzorger	4
2.3 Meer mantelzorg in plaats van professionele zorg	
3. Vrijwilligerswerk	7
3.1 Verrichten van vrijwilligerswerk	7
3.2 Maatschappelijke stage	7
4. Huishoudelijke werkzaamheden	9
Bijlagen	13

SAMENVATTING

Op verzoek van de afdeling Beleid van de directie Inwoners is in de jeugdombusenquête 2012 een aantal vragen opgenomen over mantelwerk en vrijwilligerswerk. De (online) enquête is gehouden onder een steekproef van 10.000 Zoetermeeders van 12 t/m 26 jaar. Het veldwerk vond plaats in de maand april 2012. De respons bedraagt 17%. In dit verslag zijn de uitkomsten over genoemde onderwerpen opgenomen.

Mantelzorg

Van de respondenten verricht momenteel 3% mantelzorg. Daarvan verleende 62% de betreffende zorg, al of niet uitsluitend, aan één of beide ouders.

Voor 43% van de betreffende respondenten heeft het verrichten van mantelzorg als gevolg dat ze andere activiteiten veel minder vaak kunnen doen dan ze eigenlijk willen.

De overheid wil de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of buren laten verrichten. En dus minder door beroepskrachten. Van de respondenten die daar een mening over hebben vindt de helft dat een slechte zaak. Een kwart vindt het juist een goede ontwikkeling.

Vrijwilligerswerk

Van de respondenten doet 13% vrijwilligerswerk. Van degenen die dat niet doen zou 62% overwegen zich als vrijwilliger op te geven bij een organisatie als die vrijwilligers zou zoeken en een doel heeft dat hen aanspreekt.

Huishoudelijke werkzaamheden

Van de respondenten doet 8% nooit het huishouden, 23% maakt nooit het eten klaar en 20% doet nooit de boodschappen.

De aandelen respondenten die deze taken juist altijd (al of niet samen met anderen) op zich nemen zijn 13% voor het doen van het huishouden, 8% voor het klaarmaken van het eten en 9% voor het doen van de boodschappen.

1. INLEIDING

In april 2012 heeft Onderzoek & Statistiek onder een steekproef van de Zoetermeeders in de leeftijd 12-26 jaar de jeugdombussenquête 2012 gehouden. In deze (digitale) enquête zijn over een tiental verschillende onderwerpen vragen opgenomen.

Dit rapport bevat de uitkomsten van de vragen over de onderwerpen mantelzorg en vrijwilligerswerk. Opdrachtgever voor dat onderdeel is de afdeling Beleid van de directie Inwoners. Beleid heeft daarmee het voorstel van de Wmo-raad overgenomen om deze onderwerpen en vragen in de enquête op te nemen. Zie voor de vragen bijlage 1.

Steekproef

De steekproef had een omvang van 10.000 personen en is per 7 maart 2012 getrokken uit de op die datum in Zoetermeer woonachtige personen die gedurende de hele maand april 2012 tot de leeftijdsklasse 12 t/m 26 jaar zouden behoren (exclusief die in de gevangenis en die met een zogenaamd briefadres).¹

Veldwerk

De enquête kon alleen via het internet worden ingevuld. De enquête stond open van 10 april t/m 1 mei 2012. De steekproefpersonen kregen aan het begin van die periode een brief met het verzoek de vragenlijst in te vullen. Zij konden deze bereiken met een individuele inlogcode. Halverwege de veldwerkperiode is een rappelbrief verstuurd.

Respons

De respons bedraagt 17%: 1.470 personen hebben de enquête geheel ingevuld en 216 hebben dat voor een deel gedaan. Van de in totaal 1.686 respondenten hebben er 1.472 alle vragen van het onderdeel mantelzorg en vrijwilligerswerk beantwoord. De uitkomsten in dit rapport hebben alleen op die respondenten betrekking.

---

¹ Inclusief inwoners in de gevangenis maar exclusief die met een briefadres telde Zoetermeer op de datum van steekproeftrekking 23.083 inwoners die gedurende de hele maand april 2012 tot de leeftijdsklasse 12 t/m 26 jaar zouden behoren.

2. MANTELZORG

2.1 Verrichten van mantelzorg

Mantelzorg is het langdurig zorgen voor iemand die ziek, gehandicapt of anderszins hulpbehoevend is. Het gaat om niet-alledaagse en niet-beroepsmatige zorg. Langdurig wil zeggen: langer dan drie maanden en meer dan acht uur per week. Van de respondenten blijkt 3% momenteel mantelzorg te verrichten. Zie tabel 2.1.

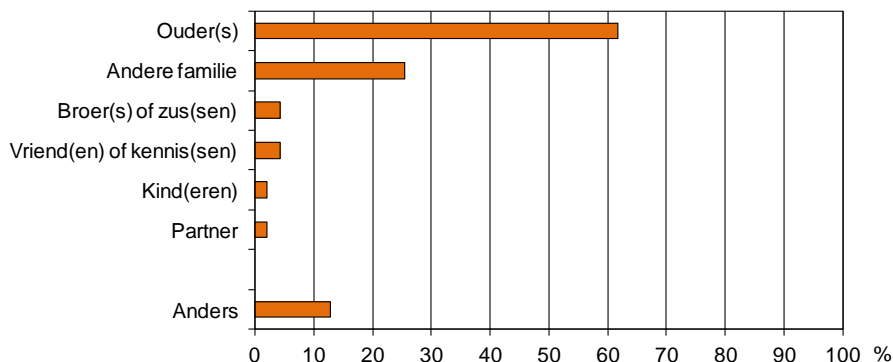
Tabel 2.1 Verrichten van mantelzorg, absoluut en in %.

Verricht respondent momenteel mantelzorg?	Absoluut	In %
Ja	47	3,4
Nee	1.349	96,6
Subtotaal	1.396	100,0
Weet niet	76	
Totaal	1.472	

Van de mantelzorgers onder de respondenten zorgt 62% de betreffende zorg, al of niet uitsluitend, voor één of beide ouders. Waarmee dat veruit de grootste categorie is aan wie de mantelzorg wordt verleend. Zie verder bijlage 2 en grafiek 2.1.

Grafiek 2.1 Categorieën personen, naar percentage van de respondenten die er momenteel mantelzorg voor verrichten.

Betreft alleen de respondenten die momenteel mantelzorg verrichten.

2.2 Gevolgen voor de mantelzorger

Tabel 2.2 laat zien dat voor ongeveer 40% van de betreffende respondenten het verrichten van mantelzorg ten koste gaat van andere activiteiten.

Tabel 2.2 Gevolgen voor de mantelzorg, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die momenteel mantelzorg verrichten.

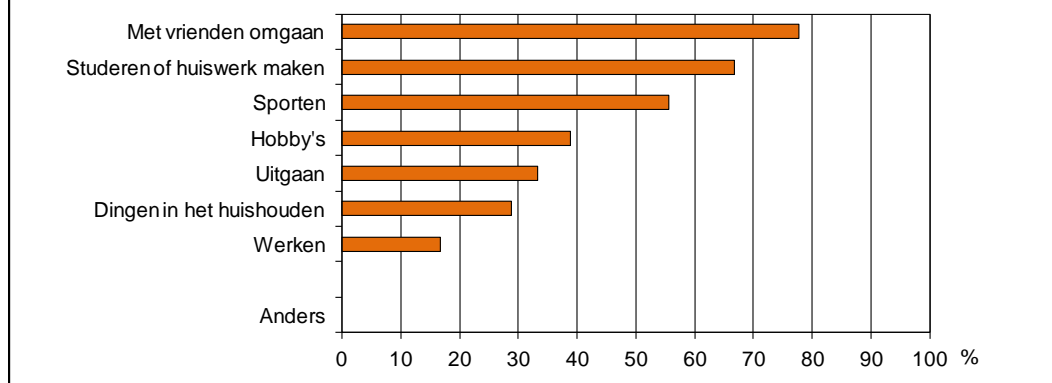
Kan respondent door het verrichten van mantelzorg andere activiteiten veel minder vaak doen dan hij eigenlijk wil?	Absoluut	In %
Ja	19	43,2
Nee	25	56,8
Subtotaal	44	100,0
Weet niet	3	
Totaal	47	

Bijlage 3 en grafiek 2.2 laten zien dat het daarbij om zeer uiteenlopende activiteiten gaat. Van de zeven in de vragenlijst voorgeformuleerde activiteiten wordt het omgaan met vrienden het meest genoemd: voor 78% van de betreffende respondenten geldt dat ze daarin worden beperkt.

Bijna allemaal (89%) kunnen ze meer dan één activiteit veel minder vaak doen dan gewenst. Gemiddeld gaat het om 3,2 verschillende activiteiten (van de zeven). Overigens vermeldde niemand andere dan de zeven expliciet voorgelegde activiteiten.

Grafiek 2.2 Activiteiten, naar percentage van de respondenten die deze door het verrichten van mantelzorg veel minder vaak kunnen doen dan ze eigenlijk willen.

Betreft alleen de respondenten die momenteel mantelzorg verrichten en daardoor andere activiteiten veel minder vaak kunnen doen dan ze eigenlijk willen.

2.3 Meer mantelzorg in plaats van professionele zorg

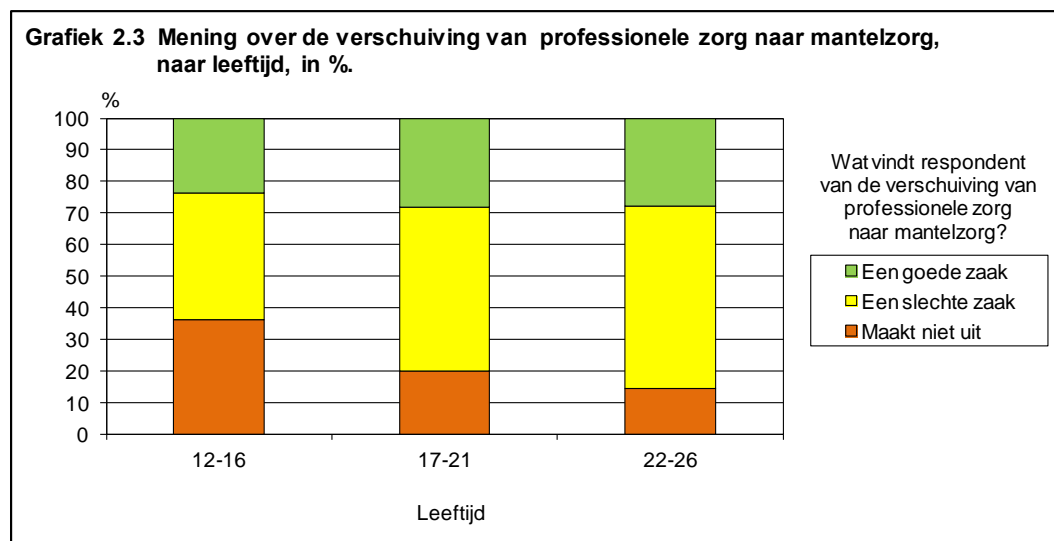
De overheid wil de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of burens laten verrichten. En dus minder door beroepskrachten. Tabel 2.3 laat o.a. zien dat van de respondenten (met een mening ter zake) een kwart dat een goede zaak vindt. Waarom ze dat vinden staat in bijlage 4. Volgens dezelfde tabel vindt de helft van de respondenten het juist een slechte ontwikkeling. Hun argumenten zijn opgenomen als bijlage 5.

Uit bijlage 6 blijkt o.a. dat het percentage respondenten dat het een slechte zaak vindt toeneemt met hun leeftijd. Zie ook grafiek 2.3

Tabel 2.3 Mening over de verschuiving van professionele zorg naar mantelzorg, absoluut en in %.

Vindt respondent het een goede of een slechte zaak dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of buren wil laten verrichten (en dus minder door beroepskrachten)?	Absoluut	In %
Een goede zaak	309	26,4
Een slechte zaak	572	48,8
Maakt respondent niet uit	290	24,8
Subtotaal	1.171	100,0
Geen mening	301	
Totaal	1.472	

Grafiek 2.3 Mening over de verschuiving van professionele zorg naar mantelzorg, naar leeftijd, in %.

3. VRIJWILLIGERSWERK

3.1 Verrichten van vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is werk dat onverplicht en onbetaald wordt verricht voor anderen of voor de samenleving. Van de respondenten blijkt 13% momenteel aan vrijwilligerswerk te doen. Zie tabel 3.1. Om welke vormen van vrijwilligerswerk het gaat staat in bijlage 7.

Tabel 3.1 Verrichten van vrijwilligerswerk, absoluut en in %.

Doet respondent momenteel vrijwilligerswerk?	Absoluut	In %
Ja	189	13,1
Nee	1.253	86,9
Subtotaal	1.442	100,0
Weet niet	30	
Totaal	1.472	

Van de respondenten die geen vrijwilligerswerk doen zou, voor zover ze dat althans nu denken te weten, ongeveer 60% overwegen zich als vrijwilliger op te geven bij een organisatie die vrijwilligers zoekt en een doel heeft dat hen aanspreekt. Zie tabel 3.2.

Tabel 3.2 Bereidheid tot vrijwilligerswerk, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die momenteel geen vrijwilligerswerk doen.

Stel dat een organisatie met een doel dat respondent interesseert vrijwilligers nodig heeft, zou hij dan overwegen om zich als vrijwilliger op te geven?	Absoluut	In %
Ja	609	62,4
Nee	367	37,6
Subtotaal	976	100,0
Weet niet	277	
Totaal	1.253	

3.2 Maatschappelijke stage

Leerlingen op scholen voor voortgezet onderwijs (VMBO, HAVO, VWO, praktijkonderwijs) moeten tegenwoordig een maatschappelijke stage doen. Zo'n stage bestaat uit het verrichten van minimaal 30 uur vrijwilligerswerk. Tabel 3.3 laat zien dat een derde van de respondenten (die niet op de basisschool zitten) een maatschappelijke stage heeft gevolgd. Waaruit de stage bestond staat in bijlage 8.

Tabel 3.3 Verrichten van een maatschappelijke stage, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die geen basisonderwijs volgen.

Heeft respondent op school een maatschappelijke stage gedaan?	Absoluut	In %
Ja	455	33,2
Nee	914	66,8
Subtotaal	1.369	100,0
Weet niet	29	
Totaal	1.398	

Tabel 3.4 laat zien dat veruit de meeste (89%) van de betreffende respondenten tevreden of zelfs zeer tevreden waren over hun stage. Waarom de anderen niet tevreden waren staat in bijlage 9.

Tabel 3.4 Tevredenheid over de maatschappelijke stage, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die op school een maatschappelijke stage hebben gevolgd.

Hoe tevreden was respondent over de stage?	Absoluut	In %
Zeer tevreden	102	23,9
Tevreden	276	64,8
Ontevreden	33	7,7
Zeer ontevreden	15	3,5
Subtotaal	426	100,0
Geen mening	29	
Totaal	455	

Voor één op de vijf van de betreffende respondenten geldt dat ten gevolge van de stage de bereidheid om vrijwilligerswerk te doen is toegenomen. Bij één op de tien is deze juist afgenomen. Zie tabel 3.5.

Tabel 3.5 Invloed van de maatschappelijke stage, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die op school een maatschappelijke stage hebben gevolgd.

Is door de stage de bereidheid van respondent om vrijwilligerswerk te doen veranderd?	Absoluut	In %
Ja, toegenomen	79	20,8
Ja, afgenomen	34	9,0
Nee	266	70,2
Subtotaal	379	100,0
Weet niet	76	
Totaal	455	

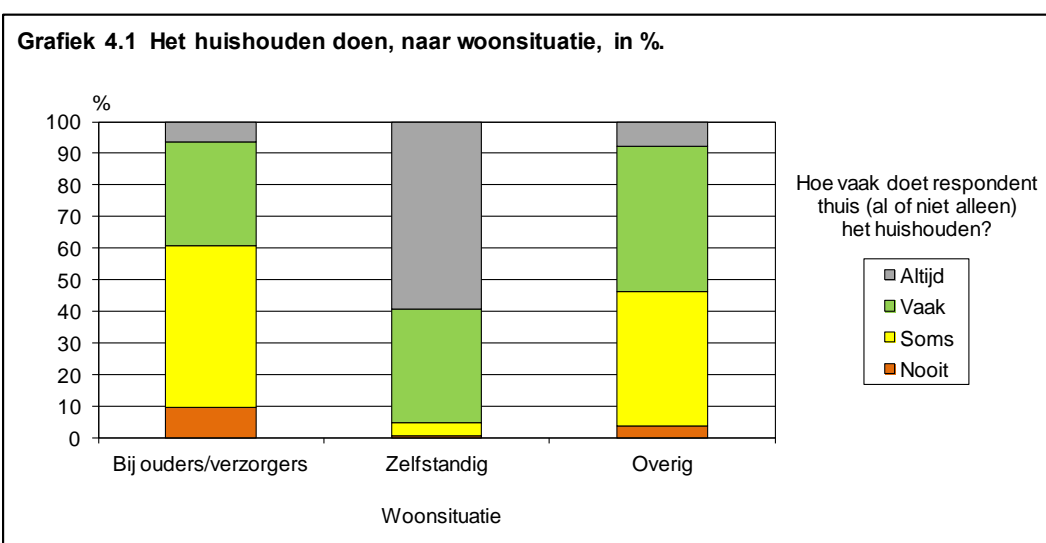
4. HUISHOUDELIJKE WERKZAAMHEDEN

Van de respondenten doet 13% thuis (al of niet alleen) altijd het huishouden; 8% blijkt dat juist nooit te doen. Zie verder tabel 4.1.

Tabel 4.1 Het huishouden doen, absoluut en in %.

Hoe vaak doet respondent thuis (al of niet alleen) het huishouden (bijvoorbeeld afwassen, stofzuigen of strijken)?	Absoluut	In %
Altijd	196	13,5
Vaak	494	33,9
Soms	650	44,6
Nooit	117	8,0
Subtotaal	1.457	100,0
Weet niet	15	
Totaal	1.472	

Er bestaat een verband tussen de woonsituatie van de respondenten (zie bijlage 10) en de frequentie waarmee ze thuis het huishouden doen. Van de respondenten die (al of niet samen met anderen) zelfstandig wonen doet 60% altijd het huishouden. Van degenen die bij hun ouders (of verzorgers) wonen is dat maar 6%. Zie verder bijlage 11 en grafiek 4.1.

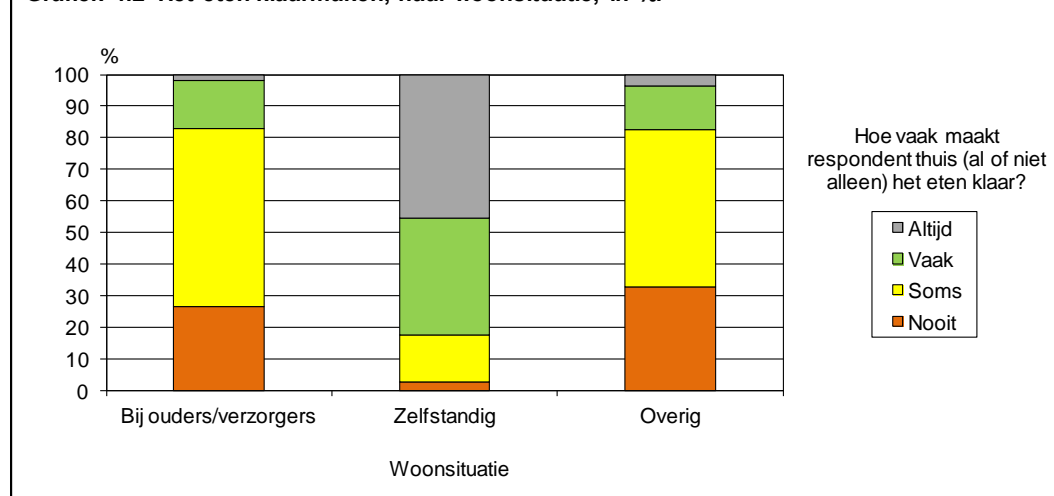

Tabel 4.2 laat zien dat een kwart van de respondenten thuis nooit het eten klaarmaakt. Slechts 8% doet dat juist altijd. Die laatste behoren bijna allemaal tot de zelfstandig wonende respondenten. Dit blijkt uit bijlage 12 en grafiek 4.2.

Tabel 4.2 Het eten klaarmaken, absoluut en in %.

Hoe vaak maakt respondent thuis (al of niet alleen) het eten klaar?	Absoluut	In %
Altijd	113	7,8
Vaak	263	18,2
Soms	732	50,6
Nooit	340	23,5
Subtotaal	1.448	100,0
Weet niet	24	
Totaal	1.472	

Grafiek 4.2 Het eten klaarmaken, naar woonsituatie, in %.

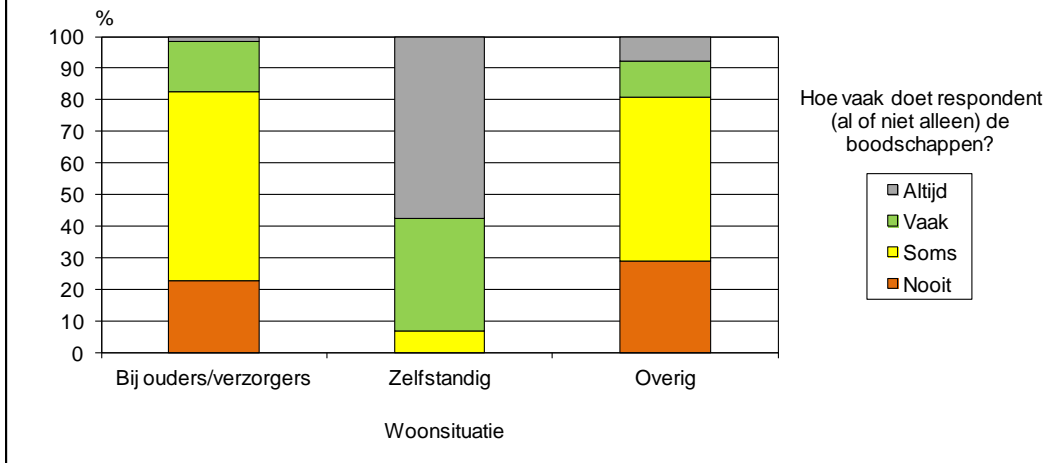
Tabel 4.3 laat zien dat de frequentie waarmee de respondenten de boodschappen doen ongeveer hetzelfde beeld vertoont als die waarmee ze het eten klaarmaken. Ook de relatie met de woonsituatie is ongeveer dezelfde, blijkens bijlage 13 en grafiek 4.3.

Tabel 4.3 De boodschappen doen, absoluut en in %.

Hoe vaak doet respondent (al of niet alleen) de boodschappen voor het huishouden?	Absoluut	In %
Altijd	136	9,4
Vaak	267	18,4
Soms	758	52,2
Nooit	291	20,0
Subtotaal	1.452	100,0
Weet niet	20	
Totaal	1.472	

Grafiek 4.3 De boodschappen doen, naar woonsituatie, in %.

BIJLAGEN

Bijlage 1.
Gedeelte van de vragenlijst.

Betreft alleen de vragen van het onderdeel mantelzorg en vrijwilligerswerk.

169. Hoe vaak doe je thuis (al of niet alleen) het huishouden (bijvoorbeeld afwassen, stofzuigen, strijken)?

- altijd
- vaak
- soms
- nooit
- weet niet

170. Hoe vaak maak je thuis (al of niet alleen) het eten klaar?

- altijd
- vaak
- soms
- nooit
- weet niet

171. Hoe vaak doe je (al of niet alleen) de boodschappen voor het huishouden?

- altijd
- vaak
- soms
- nooit
- weet niet

172. Mantelzorg is het langdurig zorgen voor iemand die ziek, gehandicapt of anderszins hulpbehoevend is. Het gaat om niet-alledaagse en niet-beroepsmatige zorg. Langdurig wil zeggen: langer dan drie maanden en meer dan acht uur per week.

Verricht je momenteel mantelzorg?

- ja
- nee → door naar vraag 176
- weet niet → door naar vraag 176

173. Voor wie verricht je die mantelzorg?

LET OP: meerdere antwoorden mogelijk.

- kind(eren)
- ouder(s)
- broer(s) of zus(sen)
- partner
- andere familie
- vriend(en) of kennis(sen)
- anders

174. Kun je door die mantelzorg andere activiteiten veel minder vaak doen dan je eigenlijk wil?

- ja
- nee → door naar vraag 176
- weet niet → door naar vraag 176

175. Welke activiteiten zijn dat?

LET OP: meerdere antwoorden mogelijk.

- studeren of huiswerk maken
- sporten
- hobby's
- uitgaan
- met vrienden omgaan
- dingen in het huishouden
- werken
- anders, namelijk: .....
- weet niet

176. De overheid wil de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of buren laten verrichten. En dus minder door beroepskrachten.

Vind je dat goede of een slechte zaak?

- een goede zaak
- een slechte zaak
- maakt mij niet uit → door naar vraag 178
- geen mening → door naar vraag 178

177. Waarom vind je dat?

.....

178. Vrijwilligerswerk is werk dat onverplicht en onbetaald wordt verricht voor anderen of voor de samenleving.

Doe je momenteel vrijwilligerswerk?

- ja
- nee → door naar vraag 180
- weet niet → door naar vraag 180

179. Waaruit bestaat dat vrijwilligerswerk?

.....

(vraag 180 t/m 184 zijn niet gesteld aan respondenten die basisonderwijs volgden)

180. Leerlingen op scholen voor voortgezet onderwijs (VMBO, HAVO, VWO, praktijkonderwijs) moeten tegenwoordig een maatschappelijke stage doen. Zo'n stage bestaat uit het verrichten van minimaal 30 uur vrijwilligerswerk.

Heb je op school een maatschappelijke stage gedaan?

- ja
- nee → door naar vraag 185
- weet niet → door naar vraag 185

181. Waaruit bestond de stage?

.....

182. Hoe tevreden was je over de stage?

- zeer tevreden → door naar vraag 184
- tevreden → door naar vraag 184
- ontevreden
- zeer ontevreden
- geen mening → door naar vraag 184

183. Waarom was je (zeer) ontevreden over de stage?

.....

184. Is door de stage je bereidheid om vrijwilligerswerk te doen veranderd?

- ja, toegenomen
- ja, afgenomen
- nee
- weet niet

(vraag 185 is alleen gesteld als respondent momenteel geen vrijwilligerswerk doet)

185. Stel dat een organisatie met een doel dat jou interesseert vrijwilligers nodig heeft. Zou je dan overwegen om je als vrijwilliger op te geven?

- ja
- nee
- weet niet

Bijlage 2.

Categorieën personen voor wie respondent mantelzorg verricht, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die momenteel mantelzorg verrichten.

Categorieën	Absoluut	In % van het aantal respondenten (47)
Kind(eren)	1	2,1
Ouder(s)	29	61,7
Broer(s) of zus(sen)	2	4,3
Partner	1	2,1
Andere familie	12	25,5
Vriend(en) of kennis(sen)	2	4,3
Anders	6	12,8

Bijlage 3.

Activiteiten die respondent door het verrichten van mantelzorg veel minder vaak kan doen dan hij eigenlijk wil, absoluut en in %.

Betreft alleen de respondenten die momenteel mantelzorg verrichten en daardoor andere activiteiten veel minder vaak kunnen doen dan ze eigenlijk willen.

Activiteiten	Absoluut	In % van het aantal respondenten (18) *)
Studeren of huiswerk maken	12	66,7
Sporten	10	55,6
Hobby's	7	38,9
Uitgaan	6	33,3
Met vrienden omgaan	14	77,8
Dingen in het huishouden	5	27,8
Werken	3	16,7
Anders	0	-

*) Van de betreffende 19 respondenten wist er 1 de vraag niet te beantwoorden.

Bijlage 4.

Waarom respondent het een goede zaak vindt dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of burens wil laten verrichten.

Van de respondenten vinden er 309 het een goede zaak dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of burens wil laten verrichten (en dus minder door beroepskrachten). Daarvan hebben er 246 de vraag beantwoord waarom ze dat vinden. Hun antwoorden volgen hieronder.

- aan de ene kant wel, maar ook weer niet. voor degene die het beroep hebben

natuurlijk minder leuk omdat ze dan minder werk hebben maar het is goed voor de jongeren.

- Al zullen er mensen in de zorg hun baan verliezen, ik denk dat familie betere zorg kan leveren met meer liefde.
- als de mensen meer over ziektes leren dan kunnen meer mensen bezuinigen op zorg. Zo worden de mensen slimmer en kan de regering bezuinigen op de zorg sector
- Als familieleden help je elkaar
- Als het gaat om handelingen die door de familie zelf kunnen worden verricht, lijkt mij dit veel prettiger voor de oudere in kwestie. Pas bij handelingen die meer kennis en ervaring vereisen zou ik beroepsmatige hulp inschakelen.
- als het maar voor familie is
- belangrijk om elkaar te helpen
- besparend
- beter
- Beter en leuker voor de mensen die de zorg nodig hebben.
- Beter voor de zieke mensen als ze worden geholpen door een vertrouwd gezicht. Dan kunnen ze misschien ook makkelijker praten.
- bij ons spreekt dat al voor zich.
- burens en vrienden en familie moeten meer voor elkaar doen dat geeft meer socialiteit
- dan blijft er meer geld over voor de mensen die echt niet zonder professionele hulp kunnen.
- dan kan iedereen voor elkaar zorgen
- dan leer je over hoe andere het hebben, moeilijk, zwaar etc. En hoe je met andere moet omgaan.
- dan zijn het mensen die je kent en waarschijnlijk ook meer vertrouwd
- Dat bevordert sociaal contact en saamhorigheid, en het is voordeliger voor de gemeente
- dat hoort gewoon bij het leven daarom
- dat is beter voor de patiënten, omdat ze beter bekend zijn met familie, vrienden enz.
- Dat is goed ..
- dat is toch fijner voor die mensen dan, las het gebeurt door vreemden
- dat is voor hun vertrouwder en misschien beter
- Dat kost minder/geen geld voor de mensen en het is bekend voor de mensen die hulp moeten krijgen.
- Dat scheelt de gemeente geld
- Dat werkt soms beter, bijvoorbeeld voor mensen die niet geholpen willen worden door een professioneel persoon, en het werkt efficiënter, als de familie goed ingelicht wordt.
- dat zijn de mensen die je kent
- de familie of vrienden weten meer over die gene en kunnen hen er beter bij steunen dan iemand die dit gewoon als werk doet
- de Familie weet de eonstandigheden. Toch zou ik wel willen als er mensen zijn die dat ook doen.
- De hulp is vaak relatief klein, zoals hulp bij het huishouden en daarom kan hij makkelijk door de omgeving gedaan worden. Tevens versterkt het de sociale band met mensen die dichtbij je staan, i.p.v. met mensen die het voor hun werk doen. Ten slotte bespaart het ook nog een hoop geld.
- De jongeren moeten weer leren om voor de ouderen in hun nabije omgeving te zorgen. (In ieder geval zolang dit natuurlijk kan). Tegenwoordig worden de ouderen maar gewoon weggestopt dit was vroeger wel heel anders.
- De kosten voor de zorg worden heel hoog. Als mensen elkaar kunnen helpen is er persoonlijk contact en de kosten voor de zorg kunnen binnen de perken gehouden worden.
- De mensen doen heel verwend, terwijl het gewoon normaal is dat je voor de mensen zorgt die je hele leven al voor jou gezorgd hebben
- De mensen kennen de mensen al de familie en burens etc. En niet de verzorgers
- De omgeving van de hulpbehoefde is belangrijk voor sociale contacten. De sociale contacten geeft de hulpbehoefde meer waarde.
- Degene kan niks zelf dus je moet hem wel helpen
- Deze mensen kennen de mensen die hulp nodig hebben beter en persoonlijker en het

scheelt geld.

- die buren, familie of vrienden hebben meer met die persoon dus misschien weten zij wel beter hoe die persoon geholpen moet worden en kunnen ze meer voor die persoon betekenen
- die kennen elkaar dan al en kunnen beter met elkaar opschieten
- Die kunnen beter inspelen op persoonlijke dingen.
- die kunnen ook tijd vrijmaken
- die mensen ken je en vertrouw je (sneller) dan een vreemde.
- Die mensen ken je en vertrouw je en dat is fijner
- die mensen kennen je beter en kunnen je ook beter helpen
- Die mensen vertrouwen eerder een bekende dan een compleet vreemde.
- die wonen er dichtbij, en kennen die persoon ook echt
- dit scheelt weer kosten
- dit soort mensen zijn te vertrouwen.
- dit zijn toch de mensen waar de persoon die het nodig heeft zich prettig bij voelt. hoewel wel de mogelijkheid gegeven moet worden om dit te kunnen doen, veel mensen kunnen dit momenteel niet combineren met het inkomen verzorgen oid
- Door de bezuinigingen moet de bevolking ook zijn steentje bijdragen.
- Door eigen familie verzorgd worden is altijd prettig
- een familie lid of bekende is beter. een ander wilt er meestal geld voor hebben en anders doen ze nix voor je.
- Eerst moet bekeken worden wat omgeving kan opvangen. Daarna pas beroepskrachten inschakelen (gezien alle bezuinigingen)
- eerst moet er gekeken worden naar de mogelijkheden binnen een familie, daarna pas met steun van de gemeente of overheid
- Elkaar helpen
- Enerzijds goed omdat de zieke dan wordt verzorgd door voor hem bekende personen, naderzijds niet omdat je als mantelzorgster eigenlijk geen verstand hebt van bijvoorbeeld medische zaken. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat er verzorgers blijven en dit plan moet een aanvulling worden en géén vervanging op de huidige zorgregeling.
- Er moet bezuinigd worden, dus het scheelt loon. Bovendien bevordert het de saamhorigheid
- Er moeten toch miljarden bespaard worden.. Doe dat hier maar op ipv overal geld uit te willen trekken met belastingen en benzine prijs
- Er zal toch echt moeten worden bezuinigd. Bovendien kunnen families dat voor een groot deel ook best zelf.
- Familie behoudt en versterkt banden onderling.
- Familie en vrienden horen en ook in mindere tijden voor elkaar te zijn en klaar te staan. Sociale steun is heel belangrijk en heeft een positief effect op de persoon in kwestie
- Familie hoort daar rust in te vinden
- Familie is goed betrokken
- Familie is meer betrouwbaar
- Familie is verantwoordelijk voor elkaar, mits de band goed is. Als het kan, dan moet de familie gewoon kunnen verzorgen.
- familie kan best iets meer voor een ziek familielid zorgen
- familie kan ook helpen en als de gemeente het financieel vergoed vind ik het een goede zaak
- familie mag best een beetje mee helpen, maar bij veel zorg moeten er anderen komen helpen
- Familie moet familie verzorgen, burens etc kan je echt niet vertrouwen tegenwoordig, als er nog een vraag komt waar ik mag tikken zal ik uitgebreid uitleg geven.
- Familie staat altijd dicht bij je dan geen familie, en voelt vertrouwd
- Familie weet het beste wat de patiënt behoefte aan heeft
- familie's kunnen er best zelf voor zorgen
- familie/vrienden kunnen beter in spelen op de behoefte van de client waardoor de client beter geholpen kan worden. des al niet te min, vind ik wel dat familie/vrienden vanuit de zorg begeleiding moeten krijgen om de mantelzorg zo professioneel mogelijk te kunnen aanbieden. Daarin tegen, vind ik het onmogelijk aangezien steeds

meer gezinnen verplicht worden te gaan werken en zij dus geen kans/tijd hebben om mantelzorg aan te bieden aan familie/vrienden.

- Familie/vrienden moeten voor elkaar zorgen en om elkaar geven. Wanneer het echt niet mogelijk is om voor je familielid/vriend te zorgen (i.v.m. afstand, werk etc.), dan is een beroepskracht een goede oplossing.
- Familie en vrienden geven een meer betrouwbare gevoel.
- Goed voor de contacten
- goed voor de ouderen
- goed voor economie en de mensen die het nodig hebben
- handiger
- het is belangrijk dat die mensen zolang mogelijk thuis kunnen blijven
- Het is belangrijk dat mensen voor elkaar klaar staan.
- Het is belangrijk en het hoort erbij
- Het is een taak van de naasten van de betreffende persoon
- Het is fijner voor de mensen om door bekende geholpen te worden als ze de hulp kunnen accepteren
- het is fijner voor die gene om iemand bij je te hebben die je kent
- Het is goed als je voor je mede personen wilt zorgen, want hun zouden dat ook terug doen.
- het is goed als mensen zelf ook dingen bijdragen
- Het is goed dat familieleden ook zorg verrichten aan hun naasten.
- Het is goed dat hulpbehoevenden de mensen die voor hun zorgen kennen. Je weet dan zeker dat de hulpbehoevenden niet alleen zijn. Je moet soms wel opletten dat meerdere mensen samen voor de hulpbehoevende zorgen, want het is niet goed als degene die voor de hulpbehoevende zorgt, daar veel last van heeft.
- het is goed dat mensen in contact komen met ouderen of minder validen hierbij worden ze bewust van de mensen in hun omgeving en ik hoop dat ze hierdoor meer respect voor ouderen en vreemden ontwikkelen. het nadeel ervan vind ik wel is dat deze mensen niet vaardig genoeg zijn om dit vak uit te oefenen en het kan zo zijn dat ze niet geschikt zijn voor dit vak
- Het is goed iets voor de medemens te doen
- Het is goed om actief met de mensen in je omgeving bezig te zijn. Bovendien is het ook voor mensen die deze zorg nodig hebben erg prettig om een bekend gezicht te zien die er voor hen is.
- het is goedkoper
- het is je eigen familie die kun je goed vertrouwen
- Het is logischer, bijvoorbeeld je ouders van 80 helpen met het huishouden dat hoeft niet door professionele krachten gedaan te worden, het zijn toch je ouders. Vind ook niet dat je daar een vergoeding mag voor vragen zoals dat nu wel kan, dan maar een paar keer minder uit eten. Bovenal scheelt dit in de zorgkosten die dadelijk niet te overzien zijn als de vergrijzing echt toeslaat. Mensen met mentale/psychische problemen weet ik niet, daar heb ik geen kijk op.
- Het is misschien fijner voor degene die geholpen wordt om door een bekende verzorgd te worden.
- Het is ook beter voor een sociale samenleving.
- het is persoonlijker
- Het is prettiger voor iemand die ziek is om steun te krijgen van iemand die diegene al kent.
- Het is vertrouwder voor de mensen die behoefte hebben aan hulp
- Het kan nooit een slechte zaak zijn. Zodra we wat meer voor elkaar gaan zorgen, wordt de maatschappij er een stuk beter op. Niet alleen zijn het minder overheidskosten, maar ook meer liefde en respect. Daarnaast is mantelzorg wel intensief. Mocht de mantelzorg te vermoeiend worden voor de persoon die het verricht, dan heb je er niks aan.
- Het scheelt geld
- Hierdoor blijven de mensen dicht bij hun familie.
- hulp elkaar
- Hulp kan beter verricht worden door mensen die bekend zijn bij degene die geholpen wordt.
- Ik denk dat de mensen die de hulp nodig hebben dat ook liever hebben.

- Ik denk dat je eigen familie je op een bepaalde manier beter kan helpen omdat je die kent en vertrouwd
- Ik vind dat familie en/of dichtbij staande vrienden de verantwoordelijkheid gedeeltelijk op zich moeten nemen voor een persoon die niet voor zichzelf kan zorgen, mits zij hier de mogelijkheid voor hebben natuurlijk.
- ik vind dat je gerust klaar mag en kan staan voor de ander
- ik vind dat je zorg moet hebben voor elkaar en zeker als het familie is of iemand die je kent. Als de zorg veel of zwaar is en er zijn te weinig mensen voor om taken te verdelen of het is moeilijk, is wel professionele hulp nodig. De vraag is of de overheid zoiets goed kan stimuleren. Waarschijnlijk is het grotendeels de instelling van mensen die je niet zomaar veranderd.
- Ik vind dat mensen die niets meer kunnen door een bepaalde reden, niet moeten betalen voor zorg ik vind dat ze die gratis moeten krijgen. Ik denk ook dat je met een beroepskracht een slechte band opbouwt in tegenstelling tot bijvoorbeeld een familielid, buurman enzovoorts.
- Ik vind dat oude of gehandicapten (geestelijk en lichamelijk) geholpen mogen worden en plezier geven
- Ik vind het belangrijk dat er meer aandacht word besteed aan het sociale netwerk versterken van mensen die zorg nodig hebben. Dit vind ik omdat de draagkracht dan word versterkt dit zorgt voor minder crisis situaties.
- Ik vind solidariteit onder mensen belangrijk.
- Is een stuk vertrouwelijker en je krijgt daarnaast betere band met je familielid
- is goed koper
- is meer vertrouwd
- Is persoonlijker voor degene die zorg nodig heeft.
- Is vertrouwelijker.
- je buren en vooral familie kunnen je naar mijn mening beter verzorgen dan een normale zuster of wat dan ook
- Je familie draagt je een warm hart toe, ken je veel beter en een werkster doet het in principe alleen voor het salaris. Wel komt er veel meer druk op de familie te staan qua werk en je eigen huishouden ook nog.
- Je hebt je familie dicht bij je
- je hoort voor je naasten te zorgen.
- Je hoort vooral voor elkaar te zorgen als je familie bent.
- je krijgt een betere band met je buren
- je kunt meer tijd door brengen met je familie , vrienden en buren
- kan iedereen elkaar leren kennen en dan kunnen mensen goed met elkaar omgaan en goede vrienden zijn .
- kost de overheid minder geld
- Kost te veel
- Kosten besparend en humaan.
- Kosten besparend.
- kosten besparing.
- Kosten worden verlaagd, vaak vinden mensen het ook fijn om te worden verzorgd door bekenden
- kostenbesparend en we leven met elkaar en kunnen elkaar best helpen
- Legt meer nadruk op het samen leven in de samenleving.
- Makkelijker
- Mantelzorg is goed omdat de verzorger meer betrokken is met de hulpbehoevende
- Mantelzorg versterkt de positie van de hulpbehoevende. De mantelzorger moet echter wel tijdig ondersteuning ontvangen, anders ontstaat er een dubbele hulpvraag.
- mantelzorg voor mijn moeder gedaan
- meer betrokkenheid van bekenden, voor beide positief lijkt mij
- Meestal is het fijner voor de persoon die mantelzorg nodig heeft dat iemand die dichtbij staat het doet. Dan dat je een vreemde moet vertrouwen
- Mensen hechten veel waarden aan familiebanden, en grote families die bij elkaar wonen werken vaak goed in in het buitenland. Plus, besparend.
- Mensen in de huidige samenleving moeten meer naar elkaar omkijken. De Bijbel zegt hierover: `Hebt God lief boven alles, en uw naasten als uzelf.` Een wijzere les valt niet te bedenken.

- mensen kunnen elkaar best een handje helpen
- Mensen moeten leren elkaar te steunen en de ouderen moeten mensen hebben waar ze op kunnen terugvallen, want er zijn simpelweg gewoon te weinig vrijwilligers en beperkte arbeidskrachten.
- Mensen om iemand heen kennen de des betreffende persoon het beste
- Mensen willen liever door bekenden verzorgd worden
- Mensen zijn in hun vertrouwde omgeving vaak draagt dat bij aan eventuele verbetering in de omstandigheden
- Met familie heb je als he goed is een betere band
- Mijn moeder heeft een tijdje aan mantelzorg gedaan, en op de dag dat ze dat deed was de dochter van de gene die ze verzorgde gewoon vrij. dus ik vind dat die dochter minstens een deel van de dag wel bij haar moeder moet kunnen zijn
- Mijn vader is mantelzorger voor mijn oma.
- Minder kosten voor de overheid. Mantelzorg kan verdeeld worden over meerdere vrienden, familieleden en kennissen
- Minder overheidskosten en bovendien bevordert het de sociale cohesie
- Mits de zorg door `amateurs` kan worden gedaan, spaart het de gemeente een hoop geld uit.
- Moet sowieso kunnen door familie/vrienden en is vaak ook nog beter dan dat je in de zorg zou krijgen...
- Neemt de stress weg uit de zorg en zorgt er voor dat de mensen in de zorg hun aandacht kunnen geven aan de mensen die dit verdienen. Dit moet niet leiden tot minder mensen in de zorg.
- Neemt druk van professionele hulp weg: er zijn genoeg dingen die mantelzorgers kunnen overnemen (eten maken, hulp huishouden, etc.). Daarnaast is het voor degene die zorg nodig heeft ook prettiger als bekenden hem/haar ondersteunen dan bv thuishulp die eigenlijk niet genoeg tijd om alle klusjes uit te voeren.
- Om zo de samenleving op gang te houden en de banden in Zoetermeer te behouden.
- omdat alle zorg ook betaald moet worden door iemand, en dat zijn de burgers. als de familie en vrienden ook al een deel doen en de overheid biedt ook nog een deel zorg kost het minder voor de burger die niets met de zieke of gehandicapte te maken heeft, maar die mensen hebben het dan wel goed.
- Omdat als iedereen de mensen om zich heen gewoon een beetje zou helpen als nodig ipv alleen maar met zichzelf bezig te zijn, er heel wat veranderd kan worden.
- omdat als ik het nodig zou moeten hebben ik het fijner zou vinden als iemand mij helpt die ik vertrouwd en ken als iemand die ik niet ken
- Omdat beroepsverzorgers geen persoonlijke connectie met degene hebben voor wie zij zorgen en ik zie aan de manier waarop mijn dementerende oma in Vivaldi door verzorgers behandeld wordt dat de zorg soms zeer hard en onpersoonlijk met haar wordt omgegaan. Zorg geleverd door familie, vrienden of burens is beter voor de persoon die de zorg mag ontvangen.
- Omdat de hulpbehoevende dan bekende mensen om zich heen heeft die ook vaker langs kunnen komen.
- omdat de hulpbehoevende die mensen kennen, en vaak een band met elkaar hebben.
- omdat de kosten anders de pan uitrijzen
- Omdat de meeste mensen die in de mantelzorg werken en het is geen familie zich minder goed in de persoon kunnen inleven, en ze doen nooit wat jij van ze verwacht.
- Omdat de mensen zich dan op hun gemak voelen
- Omdat de persoon in kwestie dan een bekend gezicht ziet en zich er niet voor hoeft te schamen als er iets gebeurt.
- Omdat die het beste weten wat goed is en hoe die persoon behandeld moet worden
- omdat die het extra nodig hebben.
- Omdat directe familieleden de zieke het beste kennen en ook het beste voor diegene kunnen zorgen. De band is er al. Ook kunnen professionals hun tijd beter aan andere dingen besteden
- omdat dit helpt met de bezuinigingen en het goed is voor familie te zorgen
- Omdat dit meer stabiliteit geeft en ook vertrouwder is voor degene die verzorgd wordt, ook een voordeel kan zijn. het is goedkoper en je hebt minder ziekteverzuim.
- Omdat er dan meer mensen zijn die voor andere zorgen
- omdat er in de zorg een groot tekort is aan personeel en de hulp wel nodig is

- Omdat familie belangrijk is en in principe familie altijd vertrouwelijker is.
- Omdat familie meer te vertrouwen is, goedkoper is en het versterkt de relaties in de familie.
- omdat het belangrijk is
- Omdat het belangrijk is dat de medemens elkaar helpt
- Omdat het belangrijk is voor mensen te zorgen.
- omdat het dan mensen zijn die je heel erg goed kent!
- omdat het dan voor iedereen wel makkelijker wordt en het gezeur over zorg ophoudt
- omdat het fijn is door je familie geholpen te worden dan onbekende
- Omdat het fijner is als je familie of vrienden wordt verzorgd. En misschien voel je je dan wat gemakkelijker.
- Omdat het geld beter besteed kan worden door de overheid dan aan zieken/zwakken die genoeg familie hebben.
- Omdat het geld zo ergens anders in geïnvesteerd kan worden. Bijvoorbeeld in een kunstgrasveldje!
- omdat het kosten bespaart
- Omdat het nodig is bij sommige gezinnen
- omdat het veel geld kost, terwijl het soms een kleine moeite is om even een boodschappie voor de buurman mee te nemen. Daar waar professionals nodig zijn, moeten deze natuurlijk actief blijven. We mogen best wat zelfredzamer zijn in deze verzorgingsstraat.
- omdat het veel meer kost om een professional in dienst te nemen voor kleine dingen
- omdat ik dat goed vind dat ze dat doen
- Omdat ik denk dat familie en vrienden dicht bij je staan, aan de andere kant, daardoor komt er ook een last voor diegene op hun schouders. Een professioneel iemand zou dit dan kunnen overnemen.
- omdat ik denk dat mensen, of ze nou ziek zijn of niet, zich toch wel het prettig voelen bij hun familie, maar ik vind ook dat je de familie niet te veel bij de hun familie moet laten want ze moeten zelf ook werken enz.
- omdat ik denk dat ouderen mensen zich zelf ook fijner voelen bij het feit dat vrienden familie of burens die je goed kent, veel vertrouwelijker zijn als iemand die je totaal niet kent
- omdat ik het goed vind als mensen zieke of gehandicapte mensen helpen.
- Omdat je best een familielid kan helpen
- Omdat je familie anders van vreemden afhankelijk is, of er is niemand die voor diegene kan zorgen
- omdat je familie beter kent, en betrouwbaarder zijn ze
- omdat je familie voor je moet zorgen denk ik
- omdat je je familie eerder kan vertrouwen
- omdat je soms meer voor je opa of oma moet zorgen
- Omdat je voor de andere een nummer bent en je familie van je houdt dus anders met je omgaat
- omdat mensen de familieleden en/of burens beter kennen
- Omdat mensen geholpen moeten worden
- omdat mensen met hun bekenden een band hebben, en zich dan waarschijnlijk veiliger/fijner voelen
- omdat mensen voor elkaar moeten zorgen en dit niet over moeten laten aan instanties
- Omdat ouderen, gehandicapten Enzo. Zich dan veiliger voelen bij hun familie.
- Omdat wij mensen steeds minder over hebben voor onze eigen familie en dat slaat eigenlijk nergens op. Tis te makkelijk om zorgverleners er altijd voor op te laten draaien, zeker op de manier waarop veel mensen met zorgverleners omgaan.
- Omdat zorg erg duur is. Anderzijds moet men wel oppassen om de mantelzorgers niet te overbelasten.
- Op deze manier hoeft er geen geld beschikbaar gesteld te worden. Tegelijkertijd zijn er wel minder banen binnen de zorgsector.
- ouders hebben meer inzicht
- persoonlijke betrokkenheid van de verzorger
- Persoonlijker en meer aandacht voor patient
- Prettiger voor degene die de hulp nodig heeft als het iemand is die hij/zij kent.
- Scheelt een hoop kosten, die voor nuttigere dingen kunnen worden gebruikt.

- Scheelt geld, natuurlijk moet wel gekeken worden of het realistisch is dat de familie de zorg op zich kan nemen (in geval van ernstige ziekte) maar voor de rest vind ik dat iedereen maar wat meer om zich heen gaat kijken om te zien of mensen (naasten, burens of vreemden) hulp nodig hebben, ipv alleen maar met zichzelf bezig te zijn.
- Simpele dingen kunnen ook door dit soort mensen worden gedaan. Andere zaken moeten aan specialisten worden overgelaten.
- sociaal zijn vind ik belangrijk! En als dat betekend een boodschapje doen voor je buurvrouw moet dat geen enkel probleem zijn!
- sommige mensen hebben het echt nodig
- sommige mensen kunnen die hulp gebruiken
- Soms ben je dan meer vertrouwd tegenover Familie dan tegenover vreemden
- tja ik vind dat je familie ook wel een beetje voor je moeten zorgen, ze hebben daar wel hulp bij nodig denk ik maar het meeste kunnen ze wel zelf
- Tot op een zekere hoogte kan de familie de zorg opvangen.
- Uit eigen ervaring is gebleken dat dit erg vertrouwelijk is. Ook zorgt dit voor een betere relatie met de burens.
- Vaak komt er zoiezo al veel op de schouders van de naasten terecht, als ze hier dan een vergoeding ter compensatie voor kunnen krijgen zou dat mooi zijn. Iemand wordt liever verzorgd door een bekende en voelen zich dan minder afhankelijk.
- Vanwege de bezuinigingen in de zorg.
- Veel hoeft niet vanuit de overheid te komen maar vanuit de mensen zelf. De overheid is voor de kerntaken..
- verband tussen familie beter misschien
- vertrouwd
- Vertrouwde personen die de cliënten zorg bieden
- Vertrouwelijk
- voelt meer vertrouwd
- We moeten er met z'n allen aan werken
- zij wonen dichterbij en dan kunnen de hulpverleners andere mensen helpen die het harder nodig hebben
- Zijn te vertrouwen. Iets wat tegenwoordig nog wel is ontbreekt.
- zo bespaart de overheid geld
- Zo hebben de mensen die in de zorg werken het rustiger
- zo kent die gene die mentalverzorgd wordt, wie hem/haar gaat verzorgen
- zo leert iedereen ervan
- Zo wordt de maatschappij minder belast en zal het de overheid minder geld kosten. Dit zal wellicht een klein beetje helpen voor de bezuinigingen.
- Zo zijn mensen ook aan het werk
- Zodat de mensen die zorg nodig hebben ook zorg krijgen
- Zorg wordt duurder, omdat meer mensen zorg nodig hebben. Dergelijke alternatieven zijn nodig om de zorg betaalbaar te houden voor alle burgers. Ook is het aannemelijk voor naasten te zorgen als zij dit nodig hebben.
- Zorgen voor je ouders
- Zorgt voor binding gemeenschap, sociale controle en ontnemt overheid een onnodig (dure) last.
- Zorgt voor minder kosten

Bijlage 5.

Waarom respondent het een slechte zaak vindt dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of burens wil laten verrichten.

Van de respondenten vinden er 572 het een slechte zaak dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of burens wil laten verrichten (en dus minder door beroepskrachten). Daarvan hebben er 517 de vraag beantwoord waarom ze dat vinden. Hun antwoorden volgen hieronder.

- Aan de ene kant vind ik het een slechte zaak omdat familie leden hierdoor overbelast kunnen worden. Het zorgen voor een ziek/hulpbehoevend familielid kan erg zwaar zijn. Aan de andere kant is het een goede zaak, gezien de tekort aan krachten in

- de zorg, zal deze maatregel het iets kunnen compenseren.
- Adequate zorg moet geleverd worden door onafhankelijke professionals, niet door dierbaren naast hun eigen dagelijkse bezigheden
  - als de hulp krachten weg vallen is er mee werkenloosheid en minder ervaren mensen
  - Als familie/vrienden een keer niet kan, heb je toch mensen nodig om iemand te verzorgen
  - als iemand goede hulp nodig heeft moet die geholpen worden door iemand die er alles vanaf weet.
  - als iemand hulp nodig heeft moet je hem dat geven en niet rekenen op dat de familie het doet
  - Als iemand plotseling in de problemen komt, moet je niet zomaar plotseling de familie ermee opscheppen.
  - Als ik aan mijzelf denk, dan denk ik dat ik verder niemand heb die dat voor mij zou kunnen doen. Ik denk dat er vast meer mensen zijn die niemand hebben die dan eventueel mantelzorg voor hun kan doen.
  - als je dat door familie en of de burens laat doen, dan hebben de beroepskrachten geen werk meer! er zijn niet voor niks mensen die ervoor getraind zijn en hier hun beroep van hebben gemaakt.
  - als je fulltime werkt en zelf ook een gezin heb dan heb je daar niet altijd tijd voor. en als je dit door familie laat doen komen er steeds minder banen, en de regering wil juist dat je gaat werken. dus kan je het beter aan beroepskracht overlaten
  - als kind moet je kind kunnen zijn en niet voor je ouders moeten zorgen. Voor school heb ik al heel veel huiswerk, dus geen tijd voor dat soort dingen
  - anders verlies ik mijn baan door bezuinigheden
  - bepaalde mensen kunnen niet terug vallen op familieleden en zullen hierdoor tekort worden gedaan
  - beroeps mensen hebben er meer verstand van. die weten wat ze doen en wat ze moeten doen als het anders gaat dan normaal.
  - Beroepskrachten beschikken over de expertise hoe zij met bepaalde mensen om moeten gaan. Een buurman of een vriend heeft zelf al zijn eigen zorgen. Mensen zijn tegenwoordig heel erg individueel en staan niet te trappelen om iemand te verzorgen. Meer hulp van familie vind ik acceptabel. Dit zijn de mensen die je lief hebt, die er altijd voor je moeten klaarstaan. Van je buurman of familie mag je dit niet verwachten. Wel vind ik, dat als familie extra steun dient, moet door een deskundige worden uitgelegd op de manier waarop taken verricht moeten worden.
  - Beroepskrachten hebben er toch meer verstand van gezien een opleiding.
  - Beroepskrachten krijgen er geld voor. Familie, vrienden etc. waarschijnlijk niet.
  - Beroepskrachten verliezen hun baan. In de Nederlandse maatschappij is het niet zo dat familie voor elkaar zorgt. Dus als mensen echt hulp nodig hebben, zijn er daadwerkelijk familie en burens die dit zullen doen?
  - Beroepskrachten weten vaak beter hoe zij met een ziek persoon om moeten gaan en weten beter of sneller te handelen!
  - Beroepskrachten weten veel beter hoe dingen moeten en kunnen beter helpen
  - Beroepskrachten worden ervoor opgeleid goede zorg te leveren. Als je die zorg iemand anders gaat opleggen, kan dit ervoor zorgen dat niet iedereen hier zin in heeft of goede zorg levert.
  - Beroepskrachten zijn er voor opgeleid en hebben er meer kennis van.
  - Beroepsmensen weten beter hoe ze iemand moeten verzorgen, daarom zijn ze beroeps
  - Betrokkenheid van familie is op zich een hele goede zaak, maar de constante en vaak praktische en fysiek verzorgende hulpverlening mag niet alleen op familie vallen. Met regelmaat een professionele hulpverlener hebben voor deze zaken, wel ondersteund en aangevuld door mantelzorg vanuit familie, lijkt mij beter. Op die manier wordt zorg dragen voor familie mijns inziens minder snel een last of verplichting en blijft familie ook meer beschikbaar voor bijkomend sociaal contact voor de mensen die mantelzorg nodig hebben.
  - bij mij is op school mijn rugzakje afgenomen omdat het `te goed ging`. Dat het goed ging kwam juist door dat rugzakje!!!
  - burens en familie leden hoeven ook niet verantwoordelijk te zijn
  - daar heeft niemand de tijd voor

- daar is geen tijd voor
- Daardoor daalt de werkeloosheid, en missen de mensen hulp die het nodig hebben.
- daardoor zal vaker overbelasting van mantelzorg ontstaan. Zeer slechte zaak, want deze moet ook de tijd hebben om `ontspannen` met de zieke persoon in kwestie om te gaan.
- dan ben je iemand anders tot last
- Dan gaat het niveau van de zorg omlaag omdat de mensen die mantelzorg verlenen er minder verstand van hebben dan professionele zorgverleners.
- dan heeft de familie geen tijd meer voor werk.
- dan komt al het werk op de schouders van mijn ouders die eigenlijk voor mij en mijn broer moeten zorgen.
- dan raken weer meer mensen hun baan kwijt. en niet iedereen heeft familie die dat kan en wil doen
- Dan verdwijnen er alleen maar meer banen, en komt de last van mantelzorg bij een gezin terecht dat het zelf waarschijnlijk ook heel druk heeft. Zo creëer je alleen maar meer problemen.
- dan verdwijnen er banen en worden er mensen werkeloos
- Dan zijn er minder banen voor bevoegdenmensen
- Dat betekent weer dat er meer banen verloren gaan, dus meer werklozen.
- Dat is situatieafhankelijk en daar moeten de familie en vrienden zelf over kunnen beslissen.
- dat kost veel tijd voor die mensen
- dat moet de regering doen
- De andere mensen hebben ook een leven, en als er toch mensen zijn die hun beroep ervan willen maken, waarom zou je ze dan niet behouden. Houden hun hun baan, en de familie hun vrije tijd.
- De andere mensen zijn er voor opgeleid om deze mensen te verzorgen en te helpen
- de beroepmatige verplegers weten beter hoe je zoiets aanpakt dan een buur of familielid.
- de beroepskrachten hebben er meer verstand van dan ik.
- De beroepskrachten weten wat ze moeten doen bij het geen wat gedaan moet worden, de familie, vrienden en burens hebben dat waarschijnlijk niet.
- De beroepsmensen hebben betere kennis over wat er moet gebeuren.
- De druk komt terecht bij mensen die hiervoor niet gestudeerd hebben etc.
- De druk op de familie wordt hierdoor erg groot.
- de familie (en dan denk ik aan zussen, broers, ooms, tantes, vaders, moeders) en de vrienden/burens hebben vaak ook hun eigen gezin om voor te zorgen, hun eigen werk en waarschijnlijk ook hun eigen problemen. In theorie klinkt het mooi, iedereen zorgt voor elkaar, maar in praktijk gaat dat meestal niet zo. Dan komt het erop neer dat 1 iemand altijd voor diegene moet zorgen, of dat er uiteindelijk niet voor diegene wordt gezorgd. Met iemand die voor zijn beroep je komt helpen, weet je zeker dat er hulp is.
- de familie en vrienden hebben het al zwaar genoeg
- de familie heeft er geen tijd voor... mensen hebben veel te drukke eigen levens om dat nog te doen. En de meeste die het doen, hebben zoveel last dat die uiteindelijk gezondheidsklachten krijgen
- de familie is sowieso al emotioneler erbij betrokken, en die hebben ook nog andere dingen aan hun hoofd. Wanneer je specialisten daarvoor inhuurt is dat veel beter.
- De familie moet ook rust krijgen.
- De familie werkt vaak al hele dagen en daarnaast is het zwaar om voor een hulpbehoevend iemand te moeten zorgen.
- De familie wordt wellicht erg belast door de zorg.
- De familie, vrienden, etc. hebben waarschijnlijk ook gewoon een full-time job. Je kan dan niet van ze verlangen ook nog eens de zorg van iemand anders op zich te nemen.
- De familieleden zijn hier niet voor opgeleid, hebben zelf ook een baan en de kans bestaat dat de relatie tussen het hulpbehoevende familielid en de verzorgers veranderd.
- De functie van de staat nogal wegvalt wanneer ze hulpbehoevend weigeren te helpen. Dat wil zeggen, deel van de definitie van een sociale democratie is dat we elkaar helpen.

- De kennis en tijd is er vaak niet. Geen goede controlerende factor. Maar het kan uiteraard met genoeg educatie en motivatie wel goed uitpakken.
- DE KWALITEIT VAN ZORG STAAT NIET GARANT
- De kwaliteit van zorg gaat hierop achteruit. Als het zou gaan om handelingen rondom een complexe zorgvraag kan het zo zijn dat er scholing nodig is voor de mantelzorger. Dit kost meer tijd en geld dan het laten uitvoeren door een verpleegkundige bijvoorbeeld.
- de mantelzorg moet zijn professional
- de mantelzorgers hebben ook nog zoiets als een eigen privé leven en werk en gezin
- de meeste mensen beschikken niet de juiste opleiding om mensen te helpen
- De mensen die er voor gesturde hebben die kunnen veel meer dan een gewone `burger`
- de mensen hebben echt hulp nodig van specialisten
- De mensen hebben niet voor niets begeleiding nodig. Als mensen dit nodig hebben zal er iemand moeten komen die er verstand van heeft.
- de mensen moeten ook voor zichzelf zorgen
- De overheid bestaat uit mensen die hun werk doen. Zij hoeven dat werk dus van mij niet door anderen te laten doen. Dit zal vast gaan over een financiële kwestie. Ik vind het een onnodige oplossing.
- De overheid bezuinigd op de verkeerde dingen. Daarnaast zijn de financiële voorwaarden daarvoor slecht.
- De overheid is er voor de mensen in het land. Natuurlijk moeten mensen ook voor een gedeelte zorgen voor familie en vrienden, maar de overheid moet daar ook een rol bij spelen.
- De overheid moet op een andere dingen gaan bezuinigen. Niet de oudere mensen hier laten onder lijden.
- De zorg moet gedaan worden door daarvoor opgeleiden die er verstand van hebben en er betaald voor worden. Door het af te schuiven op familie en vrienden maak je hun leven aanzienlijk zwaarder
- de zorg voor minder labiele mensen is erg zwaar. ik vind dat een mantelzorger weet waar hij het over heeft. dit is beter voor de patient en voor de mantelzorger zelf. denk aan het lichaam. daarnaast verdwijnen er zo veel banen in de zorg, waardoor de werkloosheid toeneemt.
- De zorg zal dan waarschijnlijk vaak neer komen op partners en kinderen, die hiervoor niet opgeleid zijn en anders zullen de personen die zorgen vaak wisselen, wat me niet prettig lijkt voor de persoon die zorg nodig heeft en al die mensen zullen ook geen goede kennis hebben over wat ze moeten doen.
- De zorgverleners zijn specilasten en hiervoor opgeleid. Deze mensen raken hun baan kwijt wanneer familie dit gaat overnemen. Ik ben ook van mening dat er veel gevraagd wordt van familie.
- Dergelijke situaties werken beter als deze op een natuurlijk manier ontstaan. Verantwoordelijkheidsgevoel is belangrijk in deze en het `opleggen` van taken draagt er niet aan bij dit gevoel bij te brengen dan wel te versterken.
- Des te minder werk is er weer voor de gediplomeerde mensen.
- Deze hulp zou uitgevoerd moetren worden door iemand die minder relatie heeft met de betreffende persoon en daardoor objectief is over deze persoon. Bovendien denk ik dat er een grote deskundigheid nodig is in sommige situaties.
- Deze mensen hebben 100% gerichte focus en aandacht nodig
- Deze mensen zijn hier niet in gespecialiseerd en worden ook oververmoeid door dit soort werk als ze het naast hun eigen werk moeten doen.
- Die beroepskrachten zijn er niet voor niets: in de huidige geïndividualiseerde, geïndustrialiseerde, kapitalistische Noord- West Europese maatschappij kan je dat nu eenmaal niet vragen van de mensen. Als het mogelijk is, zie je de inzet toch al terug.
- Die hebben niet altijd alle verstand er vanaf
- die hebben ook hun eigen leven
- Die mensen hebben de hulp nodig is er altijd geweest maar er moet zonodig op verkeerde dingen bezuinigd worden
- Die mensen hebben soms niet genoeg kennis en niet altijd de tijd om te helpen.
- Die mensen hebben vaak een baan waardoor dat niet gaat en je wilt er graag zijn voor iemand maar niet alleen met een zorgende taak en de tijd die je dan bij iemand bent

- zal dan snel naar de zorg uitgaan
- die mensen moeten er ook tijd in steken
- die mensen zijn er voor opgeleid en fam en vrienden niet
- die weeten niet precies wat er allemaal moet gebeuren
- diploma`s/ kennis
- Dit is niet de oplossing voor dit probleem
- Dit soort mensen hebben profesionele zorg nodig en ook hun familie. Als je het afschuift op familie en vrienden zijn hun verplicht tijd daar voor vrij te maken en krijgen hun dus een extra last op hun schouders
- dit verhoogd de werkloosheid alleen maar.
- Dit zou een vrije keuze moeten zijn voor familie, vrienden, burens etc. en zou niet opgedrongen moeten worden door de overheid.
- door beroepskrachten het werk te laten doen is er meer werkgelegenheid. bovendien hebben familieleden het soms al erg druk en hebben geen tijd om dan nog de zorg van een familielid erbij op zich te nemen.
- Druk op familie, nog meer
- een beroepskracht weet wat die moet doen en word er voor betaald. er moet rekening mee worden gehouden dat familie enzovoort.. moet werken of voor hun eigen kinderen moeten zorgen en voor hun eigen huishouden.
- Een pro weet waar hij / zij mee bezig is. Belangrijk is ook dat het niet elke keer een ander is zoals nu vaak het geval. Verder kan je er niet vanuit gaan dat `iemand in de omgeving` altijd tijd heeft, maar vaak andere verplichtingen (zoals hun eigen werk).
- er moet professioneel zorg opkomen familie is niet altijd professioneel
- Er moet professionele hulp zijn en blijven
- er moeten altijd mensen klaarstaan om mensen die niet voor zichzelf kunnen zorgen te helpen. en dat hoeft niet per se een bekend iemand te zijn van die persoon
- er moeten banen vrij blijven voor mensen die er voor geleerd hebben. Mensen die er voor geleerd hebben, hebben er waarschijnlijk ook meer verstand van en maken minder fouten
- er moeten mensen zijn die voor die personen kunnen zorgen, er word al genoeg bezuinigt
- Er valt dan werk in die sector weg plus familie vrienden en burens hebben daar 9 van de 10 keer geen zin in of tijd voor.
- er wordt al redelijk weinig gedaan (door de werk krachten)
- er wordt uitgegaan van een civil society, echter, men heeft het tegenwoordig druk met eigen dingen (werk, gezin, etc.), laat staan om nog voor andere mensen te zorgen. Ik zie dit dus als een slechte zaak
- Er zijn mensen die hiervoor gestudeerd hebben, tevens heeft de familie ook nog hun eigen dingen te doen(werken etc.)
- er zijn tog mensen die daarvoor werken waarom moete de buure dat doen?
- Er zitten twee kanten aan dit verhaal. Aan de ene kant zorgt de toename van zorg voor oudere voor verwaarlozing van ouderen door kinderen. Aan de andere kant is het vandaag de dag niet meer de tijd om voor je ouder(s) te zorgen. Bijna alle gezinnen zijn 2-verdieners en het leven is druk en hectisch. Ik vind dat er voldoende voorziening moet zijn voor ouderen verzorging.
- Ervaring uit eigen familie is dat wanneer de ouders voor een opa/oma moeten zorgen dit voor enorm veel druk spanning en stress zorgt, wat vervolgens doorslaat op het gezin.
- Famiie, vrienden etc. behoren te doen. Deze mensen leiden ook hun eigen leven. Ik vind het niet goed dat zij dan (zonder dat zij dit willen) ook worden opgezadeld met het verzorgen van familieleden. Er zijn mensen die hiervoor zijn opgeleid om dit te doen.
- familie en vrienden hebben er niet altijd tijd voor.
- familie en vrienden hebben niet altijd de tijd.
- familie en vrienden kunnen er niks aan doen als iemand ziek is en kunnen niet altijd helpen met alles en hebben ook eigen leven dus is een persoon die in het vak thuis hoort hard nodig.
- familie en vrienden zijn niet altijd tijdsbestendig
- familie en/of vrienden hebben vaak zelf werk en kunnen niet de kwaliteit van zorg leveren die mensen die in deze zorg gespecialiseerd zijn kunnen leveren, en die de zieke ook nodig hebben.

- Familie enz. hebben ook een eigen leven. Af en toe iets overnemen of uitvoeren dat maakt niet uit, maar mensen die er voor gestudeerd hebben vinden het leuk (dat wil niet zeggen dat familie het niet leuk vindt hoor) dus waarom niet.
- Familie etc. moet je niet opzadelen met deze problemen. Deze hebben vaak ook nog werk en/of een gezin. Mantelzorg kost veel tijd en energie.
- familie hebben vaak geen verstand van ziektes en aandoeningen die die mensen kunne hebben/krijgen.
- Familie heeft een eigen leven en kan niet altijd zorgen voor de zieken.
- familie heeft niet de benodigde kennis. Beroepskrachten wel. Familie maakt zich toch al zorgen. Beroepskrachten staan neutraal tegenover de patient.
- Familie heeft niet elke dag tijd
- familie hoort niet altijd op te hoeven draaien voor de zorg. Dit wordt bij langdurige zorg erg zwaar voor de mantelzorger.
- Familie is daar niet altijd voor in staat.
- familie is er niet altijd voor je
- Familie is niet altijd bekwaam om om een ziekfamilie lid te zorgen en dit zorg voor veel druk op de familieband.
- familie is niet getrained om dat te doen
- familie krijgt het dan druk, en de mensen van de zorg zijn daarvoor opgeleid en dan hebben hun ook genoeg werk
- familie moet op de eerste plaats voor de zorgvrager zorgen, maar wanneer de familie moet werken is het handig om een beroepsbeoefenaar te hebben. Deze weet precies wanneer en wat er nodig is in sommige situaties
- Familie of vrienden weten niet wat ze moeten doen als hij/zij bijvoorbeeld een hartaanval krijgt een deskundige wel.
- familie weet niet altijd wat ze moeten doen en de mensen die het als beroep doen weten hoe ze er mee moeten omgaan.
- Familie`s hebben ook een eigen leven en mensen die dat beroep hebben kunnen beter te hulp schieten.
- Familie`s worden al genoeg belast met het probleem
- Familie, burens en anderen hebben niet de specialistische kennis waarover beroepskrachten wel beschikken.
- Familie, burens enz. hebben ook meestal een gezin en moeten het huishouden doen. Ze kunnen wel in de week een aantal keer langskomen, maar niet verzorgen.
- familie, vrienden en burens hebben het meestal erg druk en beroepskrachten hebben er meer verstand van.
- Familieleden en vrienden kunnen nooit de kwaliteit leveren van zorgpersoneel. Mijn voorkeur zou meer richting domotica toepassingen gaan waarbij een zorg instelling extra zorg kan leveren zonder dat dit te veel tijd in beslag zal nemen.
- Familieleden hebben als genoeg te lijden als iemand ziek is, hun leven moet ook gewoon doorgaan.
- familieleden hebben daar toch geen verstand van. andere zijn daar voor opgeleid.
- Familieleden werken vaak en hebben niet altijd de tijd om te zorgen voor anderen uit de familie als dat nodig is.
- Familieleden werken vaak zelf ook wel. Het is maar dat mijn oma en opa erg goed ter been zijn. Niemand van ons zou tijd hebben om mantelzorg te verlenen. Misschien als er geen andere optie zou zijn natuurlijk wel. Maar dan zijn we waarschijnlijk het huis kwijt, dat wordt te duur als er niet 2 mensen in 1 huis werken.
- Familieleden willen graag ook nog een eigen leven hebben
- Familieleden, vrienden of de omgeving kunnen hiervoor geen tijd hebben (study, werk etc.) & de beroepskrachten verliezen hierdoor hun baan. Tenzij familieleden, vrienden of de omgeving tijd hebben of als zij dit willen doen zijn de beroepskrachten niet nodig. Maar anders wel.
- Families werken ook. En aangezien de oudere mensen veel huur betalen, mogen daar ook wel wat meer van terug verwachten.
- Familie is niet gespecialiseerd in speciale zorg
- Gaat fout
- gaat vaak ten koste van de familie
- Geen echte deskundige hulp.
- Geen ervaring en kennis

- geen professionels
- Geen tijd voor
- Geïsoleerde ouderen met een laag inkomen komen er alleen voor te staan, er komt meer druk te liggen op kinderen/vrienden om zorg te leveren, iets wat ze wellicht niet kunnen of willen.
- Goede zorg kost geld, maar andere mensen een uitkering moeten verschaffen omdat ze als mantelzorger moeten optreden kost meer. Het is voor de kwaliteit van de zorg en de economie beter als iedereen aan het werk blijft. Door banen te schrappen waardoor ook anderen thuis moeten blijven verlaag je de koopkracht van de samenleving.
- Heb persoonlijk een oma gehad die hulp behoevend was en mijn moeder is alleenstaand. Was al zwaar om dat naast werk/school tijdelijk te doen, maar geheel zonder hulp is bijna niet te doen
- Heb veel begeleiding en zorg nodig vanwege verstandelijke beperking. Alleen mijn ouders zijn mantelzorgers en verder niemand. In de praktijk valt het tegen om mantelzorgers te vinden, zoals die me naar school kan brengen.
- het gaat economisch achter uit, het sloopt de mens die de zorg deels op zich neemt.. je hebt geen privee leven meer...
- het gaat hun niks aan
- Het is erg zwaar om voor iemand te zorgen die heel erg ziek is. Als hulpverlener kun je je er meer voor afsluiten, maar voor familie kan het erg confronterend zijn. Ook hebben de familieleden vaak zelf een drukke baan. Ik denk dat als deze mensen mantelzorg moeten verrichten, wel eens overspannen kunnen raken.
- Het is goed om mensen die dichtbij staan wat meer vrijheid te geven en daarom mensen inzetten die het voor hun beroep doen.
- het is moeilijk om alles te combineren: huiswerk, gezin, vrienden, familie
- Het is moeilijk te bepalen voor familieleden wat goed en slecht is. Er kan een hoop fout gaan, omdat ze geen medische kennis hebben. Je zou deze mensen dan minimaal een voorlichting of cursus moeten geven.
- Het is moeilijk voor jongeren om tegelijkertijd voor iemand te zorgen en ook nog daarbij je op je school te richten en vriendenkring.
- Het is niet in alle gevallen een slechte zaak, maar het belang van de hulpbeoevende moet wel voorop blijven staan. Wanneer iemand professionele hulp nodig heeft, moet dit ook aangeboden worden.
- Het is niet juist om enerzijds van mensen te vragen meer te werken en hen anderzijds te vragen om in hun vrije tijd ook nog meer voor anderen te zorgen. In de jaren vijftig kon je dat nog wel van huisvrouwen verwachten, maar met de tweeverdieners van nu is het simpelweg onmogelijk.
- Het is onmogelijk om totale verantwoordelijkheid bij de omgeving van die persoon te leggen, die hebben er misschien wel helemaal geen tijd voor.
- Het is onzin dat de familie moet opdraaien voor de zorg van minder `vrije` mensen. Zeker nu er een tekort is aan banen, is dit de grootste onzin! Laat werklozen tegen een fatsoenlijk bedrag deze zorg doen!
- Het is puur bezuinigen en je zadelt de familie op met een grote verantwoordelijkheid, waar, hoe dan ook, onenigheid over komt,
- Het is vaak emotioneel belastend voor familie/vrienden
- Het is werk wat niet onderschat moet worden, familie moet ontzorgt worden en zich niet druk hoeven maken om de zorg
- Het ligt natuurlijk wel een beetje aan de situatie maar vooral omdat mensen al gauw (door ervaringen van buitenaf) het idee hebben dat ze genoeg medische kennis hebben zullen ze iemand die hulp nodig heeft sneller iets laten doen/innemen wat niet goed is voor diegene, en daarbij zal het verzorgen in het algemeen minder makkelijk/voledig gebeuren vanwege gebrek aan training.
- het zou geweldig zijn als het kon maar de wereld word warmer en de mensen kouder, we hebben geen tijd voor elkaar, en zo worden er banen geschrapt,, die niet vervangen worden voor andere banen
- Hierdoor houd je minder banen over voor mensen die in dat vak gespecialiseerd zijn.
- Hierdoor zal de werkloosheid nog meer zorgen. Daarnaast is het voor de familieleden al naar genoeg als iemand ernstig ziek is, laat staan dat ze erop zitten te wachten om voor de patiënt te zorgen.

- Hoewel mantelzorg op zich een hele mooie oplossing is, is het bijna onmogelijk om te doen als je niet een bijdrage van de overheid krijgt. Fulltime mantelzorgers hebben vaak geen tijd om nog te werken en zonder een bijdrage wordt het dus bijna onmogelijk allemaal goed te regelen.
- hulp moet door professionals gedaan worden
- Hulpbehoevende hebben niet altijd genoeg aan die zorg. Er wordt vergeten dat de familie en de hulpbehoevende het ten eerste al zwaar heeft en vaak de juiste zorg niet van familie, vrienden, kennissen kan komen en de mantelzorg dus ZEER belangrijk is.
- Hulpbehoevenden hebben het recht op een goede zorg. Gediplomeerden kunnen hier goed bij helpen. Daarnaast heeft niet elk persoon een grote sociale kring om hier hulp aan te vragen.
- Iedereen heeft al zijn eigen sociaal leven. We moeten er wel voor zorgen dat mantelzorgers niet geïsoleerd worden.
- Iedereen die ziek erg is heeft goede zorg nodig en dat is er dan minder en ik vind dat iedereen die erg ziek is dat nodig heeft.
- Iedereen heeft in land zijn of haar eigen dingen te doen, door de behoefte van een andere over te nemen beperkt je de anderen weer in hun doen en laten
- Ik ben zelf hulpbehoevend sinds 4,5 jaar. De eerste 1,5 jaar stonden er veel mensen voor mij klaar. Daarna moeten al deze mensen weer hun eigen leven oppakken, kunnen geen vrij meer nemen om mij te helpen, willen weer eens wat anders, enz. Mantelzorg is zeker een belangrijke aanvulling op reguliere / professionele hulp, maar mag zeker niet als vervanging voor deze hulp. In de praktijk werkt dat niet, mensen hebben ieder een eigen leven en komen tegenwoordig allemaal tijd te kort voor hun eigen gezin. Daarnaast is de belasting die het oplevert voor de mantelzorgers heel erg groot en is er in de praktijk weinig tot geen mogelijkheid voor mantelzorgers om even 'pauze' te nemen. Mantelzorg is fijn, maar dat is de eerste stap die mensen zetten. Wanneer men professionele / reguliere zorg aanvraagt is dat omdat mantelzorg niet voldoende is en moet daar gehoor aan gegeven worden.
- Ik ben zelf werkzaam in de zorg en weet dat het niet altijd mogelijk is om bepaalde zorg over te dragen aan mantelzorg in verband kennis. Ook weet ik uit eigen ervaring dat dit een enorme belasting kan vormen voor je eigen leven. Voor Lichte hand en span diensten is het een prima oplossing/zaak, maar bepaalde dingen horen bij beroepsbeoefenaars
- ik betaal al genoeg zorg
- Ik denk dat er een balans gevonden moet worden tussen professionele mantelzorg en zorg verleend door familieleden. Voor ieder apart geval zal dit dus anders zijn. Uitgangspunt is zorg door de familie, maar kunnen zij dit niet (genoeg) opbrengen, moet er door de overheid worden bijgesprongen.
- ik denk dat het slecht is voor de economie (meer druk op huishoudens en ontslagen in de zorgsector)
- Ik denk dat je er niet op moet vertrouwen dat andere mensen het wel even voor die mensen opknappen. Op deze manier zitten mensen gewoon hulpeloos. Andere mensen (vrienden buren familie) zitten ook met hun werk en andere dingen. Dit is zo'n manier waarop mensen pas 2 dagen later dood of gewond gevonden worden: omdat iedereen er vanuit gaat dat iemand anders wel voor hen zorgt. Vormt een cyclus.
- ik denk niet dat veel mensen er op zitten te wachten om naast hun baan/opleiding voor een persoon te zorgen die extra zorg nodig heeft.
- Ik heb zelf mantelzorg verricht aan mijn moeder. Ik had zelf ziekte van Pfeiffer, dus ik was thuis. Mensen hebben het tegenwoordig zo druk, met hun baan. Mensen moeten harder werken voor hun centen. Zij hebben veel minder tijd om voor andere familieleden te zorgen (buiten hun gezin om)
- Ik heb zelf vrij lang voor mijn moeder gezorgd na haar ernstige been-breuk. Dat was fijn om te kunnen doen, maar ook zwaar naast mijn studie en stage en baantje.
- Ik snap niet waarom er bezuinigd moet worden op dergelijke belangrijke dingen. Het gaat om mensen, geen objecten. Goede zorg maakt dat mensen zich in een moeilijke periode beter kunnen voelen, als dit zo professioneel mogelijk kan lijkt me dit een geruststelling. Bovendien hebben familie/vrienden/buren het vaak al zwaar genoeg (werk, gezin maar ook de geestelijke belasting) en zou het kunnen dat de persoon in kwestie geen beroep durft te doen op het consumentenvragen om zorg.
- Ik vind als vrijwilliger hulp bieden aan iemand die dat nodig heeft heel goed maar als

mensen echt hulp behoevend zijn moet dit uitgevoerd worden door profs en daar moet niet op bezuinigd worden door vrijwilligers in te zetten. Waar het kan mbt. bijvoorbeeld boodschappen doen is dat prima mogelijk maar bepaalde zorg kan niet iedereen geven.

- Ik vind dat deze mensen gespecialiseerde hulp moeten krijgen door een deskundig iemand
- ik vind dat iemand iemand nodig heeft die er opgeleid voor is en de familie is niet iemand die je de zorg moet over laten nemen want dat is voor de familie en die gene niet altijd even leuk of makkelijk
- Ik vind dat je dan in sommige gevallen dan denk ik teveel druk op de schouders legt op de familie leden. Dan heb ik het idee van als jouw moeder hulp nodig heeft heb je minder vrij tijd.
- ik vind dat je mensen daar niet mee moet belasten. de familie en vrienden van de mensen hebben het waarschijnlijk al moeilijk genoeg en zorgen al deels voor die persoon. Om al je tijd hier aan uit te moeten besteden lijkt mij een beetje veel druk. Mijn moeder is in 2 jaar lang ziek geweest en ik vond de thuiszorg die zij kreeg heel prettig ook voor mijn vader en mijn broer die al veel last op hun schouders hadden.
- Ik vind het belachelijk dat alleen de familie daar zorg voor moet dragen. Ik vind dat je daar genoeg voor betaald in je zorgverzekering. We moeten gewoon met de hele samenleving daarin bijdragen
- Ik vind het niet echt wenselijk dat iemand zonder veel kunde ineens voor een ernstig zieke of gehandicapte moet zorgen. Dit is erg belangrijk voor de samenleving. Dit zou professioneel moeten gebeuren, alleen al om veiligheid te garanderen.
- Ik vind het schandalig bijv: mijn ouders werken allebij en als die zouden moeten zorgen voor mijn opa en oma dat gaat gewoon niet
- Ik vind het sneu voor de mensen die het nodig hebben
- Ik vind niet dat het de verantwoordelijkheid van de familie/vrienden moet zijn. Het komt toch heel `dichtbij` als je voor iemand moet zorgen en dan wordt het meer gezien als een last.
- Ik vrees dat gedwongen mantelzorg door familie e.d. niet altijd mogelijk is en van een lager niveau zal zijn dan beroepsmatige zorg. Echter zouden de kosten wel verhaald kunnen worden op de zorgbehoevende en zijn/haar familie.
- ik weet niet hoe ik dat moet doen
- ik zou het liever over laten aan professionals.
- Ik zou het niet erg vinden om voor mensen te zorgen maar ik weet niet waar ik de tijd vandaan moet halen. De mensen raken ook hun banen kwijt en bijv. ik weet niet hoe ik z'n iemand moet verzorgen.
- Ik zou het wel doen, maar veel mensen hebben geen besef van die morele sociale plichten. Daarom zou het kunnen dat sommige mensen niet verzorgd zouden worden.
- In de toekomst wordt alles duurder, hierdoor ook voor mensen die mantelzorg zullen moeten verrichten en deze moeten dus ook harder hiervoor werken. Als men mantelzorg gaat verrichten zal de kans op ziekte, aandoeningen en vermoeidheid bij veel mensen stijgen en dit gaat de zorg ook weer veel geld kosten, want deze mensen moeten dan ook opgenomen, behandeld of geholpen worden. Dus uiteindelijk zal het eerder meer geld gaan kosten dan besparen. Plus daarbij komt dat veel mensen in de zorg hun baan zullen verliezen en die moeten dan ook op een uitkering leven, dit kost de overheid/ gemeente ook weer geld.
- Incidenteel is het goed, maar niet structureel. Wordt een grote belasting voor de andere.
- Is niet mijn verantwoording en heb het zelf druk genoeg met school en werk
- is zwaar werk en men weet vaak niet goed hoe te handelen
- je belast je vrienden, familie en burens. Voor 1 keer hulp is wel goed maar niet voor altijd.
- Je besteed het niet zomaar uit, dat komt omdat je geen tijd hebt of te ver weg woont
- Je familie of je burens en vrienden zijn daar niet voor opgeleid en je kan het beter over laten aan iemand die er wel verstand van heeft. Die mensen hebben er een opleiding voor gevolgd om te kunnen werken en ze vinden het fijn en dan raken zij hun baan kwijt en dan heb je nog meer werkloze mensen.
- Je kan er beter verstand en ervaring in hebben
- Je kan er niet zomaar vanuit gaan dat familie, vrienden of burens de tijd hebben om

iemand te verzorgen en bovendien geloof ik dat mensen die een opleiding hebben gehad tot verzorger een hulpbehoevend persoon beter van dienst kunnen zijn (mits zij hiervoor ook de tijd nemen)

- Je kan niet van iedereen verwachten dat ze voor familie gaan zorgen. Sommige mensen hebben het al moeilijk om hun eigen gezin te onderhouden en dan is er geen tijd of energie meer om ook nog voor anderen te zorgen
- Je kunt dat niet van mensen verwachten. Sommige mensen hebben gewoonweg niemand om voor hen te zorgen, of willen niet andere opzadelen met hun problemen. Het is de taak van de overheid/gemeente om deze mensen te voorzien van een schone leefomgeving, boodschappen en andere voorzieningen. De hoofd bestaansreden van de gemeente is in mijn ogen zorgen voor hen die niet voor zichzelf kunnen zorgen, en het sociaal darwinistische model dat bijvoorbeeld buiten Europa (met name de VS) word toegepast is iets waar wij absoluut niet heen moeten willen streven.
- je kunt er niet iemand zomaar verplicht mee belasten, daar moet een aparte instelling voor zijn, bv Thuisorg
- je kunt niet alles door de familie laten doen, de regering moet hier wel steun bij leveren
- je medebewoners zijn niet verantwoordelijk voor het serieuze welzijn van anderen. daar zijn mensen voor die dat werk doen.
- je mist kennis. hierdoor kunnen belangrijke kwalen niet herkend worden waardoor iemand nog verder achteruit gaat.
- je moet familie leden niet nog meer belasten.
- je moet je energie in je eigen leven investeren
- je neemt mensen hun baan af
- Je ouders moeten ook voor je klaar staan tijdens je puberteit, je moet zelf ook nog kind zijn
- Kan voor familie erg zwaar zijn, naast hun werk
- kinderen moeten kunnen spelen en leuke dingen doen. Nu moet ik heel veel doen in huis. Omdat papa moet werken en mamma ziek is.
- Kost mij meer tijd
- Kwaliteit van de zorg gaat achteruit. De mantelzorgers zijn niet opgeleid om zorgbehoevenden adequaat te kunnen helpen, dit zorgt voor een toegenomen zorgvraag (omdat aan de originele zorgvraag niet voldaan wordt door mantelzorgers) terwijl de zorgverzekeraars, met de illusie dat de zorg nu door de mantelzorgers wordt overgenomen, aandringen op bezuinigingen in de zorg en ontslag van opgeleid personeel.
- Mantelzorg is lichamelijk en emotioneel erg zwaar. Naast de stress van het eigen leven (denk aan gezin/kinderen, werk, studie, sociaal, eigen gezondheid) moet diegene ook nog is (fulltime of zoveel mogelijk) voor iemand zorgen. De gevolgen voor de mantelzorger zullen (te) groot zijn en de zorg die een individu in deze maatschappij kan bieden moet grenzen hebben.
- mantelzorg kan erg zwaar zijn en/of lastig te combineren. De hulpbehoevende en de familie moeten hierin een keus hebben, geen verplichting of er alleen voor staan.
- Mantelzorgers hebben het tegenwoordig vaak al erg zwaar met hun eigen leven, laat staan met het extra verzorgen van een ander familielid. Tevens is de zorg door mantelzorgers minder professioneel, waardoor de zorg van lagere kwaliteit is dan wanneer de zorg uitgevoerd wordt door een ervaren officiële arbeidskracht.
- Meer last op familie, vrienden etc.
- Meer mensen kunnen betaald werk verrichten, familie zou volledig verantwoordelijk zijn en dat vergt veel tijd en energie, professionele kennis is vaak iets beter, de behoeftigde zou meer geïsoleerd kunnen raken, familie is er niet of nauwelijks meer. Sommige redenen wegen uiteraard minder zwaar dan anderen.
- mensen betalen ook belasting en dat gaat ook naar mensen die illegaal in dit land zitten of zelfs hier ingeschreven staan maar er niet meer wonen dus de gemeente regelt dat maar
- Mensen die er niet betaald voor krijgen zullen er minder snel naar om blijven kijken,
- Mensen die het leuk vinden andere te verzorgen doen daar speciaal een opleiding voor. Als familie/vrienden meer gaan helpen, of hulpbehoevenden komen bij familie/vrienden inwonen betekent dat dat er minder banen in de zorg zijn.

- mensen doen niet voor niets dat werk
- Mensen hebben geen tijd en geld!
- mensen hebben hulp nodig van opgeleide mensen
- Mensen hebben ook andere dingen te doen en hebben daar geen ervaring mee.
- Mensen hebben tegenwoordig een druk bestaan, door fatale fouten van bankinstellingen zijn wij burgers de dupe geworden. ik vind dat je de zorg door opgeleiden mensen uitgevoerd dient te worden. daar hebben ze jaren voor gestudeerd.// - Dus niet doen, inplaats het bestrijden van de crisis, bevorderen jullie dan de voortgang ervan. (meer ellende)
- mensen hebben zo hun vrije tijd en zijn niet ervaren.
- mensen met dat beroep hebben er meer verstand van
- Mensen moeten deskundig geholpen worden. Als familieleden dat niet kunnen is het belangrijker om het door een deskundige te laten doen zodat het veiliger is.
- Mensen moeten er wel de tijd voor hebben en hebben daarnaast niet de kennis die een beroepskracht wel heeft.
- Mensen uit de omgeving hebben er geen verstand van en het kan beter door professionele mensen gedaan worden. Als alle niet professionele mensen opgeleid moeten worden dan kost dat zo veel geld dat er volgens mij geen winst uit te halen valt en de mensen minder goed geholpen worden.
- Mensen verdienen professionele hulp. En de familieleden hebben zelf ook een leven dat ze moeten onderhouden.
- Mensen worden in de steek gelaten door familie en vrienden.
- Mensen zijn daar ook voor opgeleid.
- Mensen zijn daarvoor opgeleid en weten beter hoe het moeten
- met de aankomende vergrijzing is het niet tegen te gaan, maar ik vind dat er voor veel 65 70 75 van belang is als zij hun iegen vrijheid nog behouden in een eigen woonomgeving. dus meer thuiszorg
- Met de hoeveelheid werk die we tevens dienen te verrichten is behoorlijk zorg verlenen bijna niet haalbaar.
- Mijn ouders zitten in die situatie, ze moeten voor een groot deel voor mijn grootouders zorgen terwijl ze ook nog allebei full-time werken en zelf ook een gezin hebben. De extra zorg die zij moeten leveren aan mijn grootouders kunnen ze eigenlijk niet aan.
- Mijn vader had 5 jaar kanker, hij is op 1 december 2011 overleden, mijn ouders waren uit elkaar, maar ik en mijn moeder moesten alsnog alles voor hem doen, omdat hij niemand anders had! Matelzorg is dus wel dergelijk nodig als je het mij vraagt.
- minder ervaring
- minder professioneel
- minder tijd om te werken en dus geld te verdienen. Zorgt voor een afname in koopkracht.
- Minder werk. Mensen hebben hier geen tijd en zin in, dus wordt helemaal niks.
- Minder werkgelegenheid
- Minder werkgelegenheid. Naasten van hulpbehoevende worden gedwongen voor deze persoon te zorgen. Ik vind dat dit een keuze moet blijven.
- misschien zijn die mensen daar ook niet blij mee en doen ze het dan slechter of niet en ze zijn ook niet overal toe bevoegd
- moet door mensen gedaan worden die er verstand van hebben
- moet door mensen gedaan worden die er verstand van hebben, niet door burenen!
- Naasten hebben niet altijd de tijd, ruimte of mogelijkheden om die zorg op zich te nemen, daarbij kan het een zware emotionele last zijn. Verder vervalt een deel werkvoorziening voor gekwalificeerde mensen.
- Natuurlijk moet het ook door de familie, vrienden en burenen gedaan worden, maar niet dat ze verantwoordelijk zijn. Mensen die voor dat soort mensen zorgen hebben daarom dat beroep, en familie, vrienden en burenen hebben hun eigen leven.
- Niet alle mensen hebben familie die voor ze kan zorgen
- Niet iedereen beschikt over het sociale netwerk dat in deze behoefte kan en/of wil voorzien
- niet iedereen heeft daar de mogelijkheid toe of mensen hebben echt hulp nodig van mensen die er verstand van hebben
- Niet iedereen heeft daar de tijd dan we de capaciteit voor. Mensen hebben soms een baan die niet de gelegenheid biedt om vaak genoeg thuis te zijn om voor iemand te

zorgen. Ook zijn sommige huizen niet toegerust op zorg (denk aan speciale bedden, lift naar bovenverdiepingen, bredere deuren voor rolstoel). Dit zelfde gaat ook op voor eventueel vervoer van zorgbehoevenden.

- Niet iedereen heeft daar tijd/geld voor!
- Niet iedereen heeft dan altijd tijd om dat te doen. Dan moeten kinderen weer daarvoor gaan zorgen en die worden daar dan ook de dupe van.
- niet iedereen heeft die mogelijkheid en dan moet de familie het maar oplossen
- Niet iedereen heeft familie en/of vrienden die dat kunnen regelen.
- Niet iedereen kan dat, mensen die het van hun beroep doen hebben veel meer ervaring en weten meer hoe het allemaal moet.
- Niet iedereen kan dit doen omdat er ook moeten worden gewerkt om brood op tafel te hebben
- Niet iedereen kan het opbrengen om zowel geld in het laatje te brengen om in de basisbehoeften te voorzien, en dan ook nog full-time mantelzorg te verlenen.
- nou als dat door niet opgelijde mensen woord gedaan komt er weer minder werk voor degene die zo'n opleiding hebben gedaan en dat willen doen zo krijg je minder wergelegenheden
- nou familie heeft er minder verstand van en hun moeten ook hun eigen leven nog leiden
- Omdat als ik nog meer moet doen ik minder tijd voor mijn huiswerk heb. hierdoor heb ik kans dat ik blijf zitten en mijn toekomst minder goed is als ik hoop.
- Omdat beroepskrachten professioneel zijn op dat gebied. Zij kunnen de juiste zorg bieden op het juiste moment. Tegenwoordig zitten veel mensen krap bij kas, dus men is druk alles rond te krijgen door meer te werken. Hoe kunnen ze dit dan besluiten, daar heeft men toch amper tijd voor? Ik vind het ronduit belachelijk.
- Omdat beroepskrachten veel meer ervaring hebben en ervoor opgeleid zijn. Familieleden die een fulltime baan hebben zullen die moeten opgeven vanwege de tijd die ze kwijt zijn aan de hulpbehoevende.// - Daardoor komt er minder geld binnen en dat zal de hulpbehoevende uiteindelijk niet ten goede komen.
- omdat beroepskrachten weten hoe zo iemand is en vaak familie, vrienden of burens niet
- Omdat beroepsverzorgers er op getraind zijn, familie heeft niet altijd tijd en soms heeft iemand helemaal geen familie meer om voor hem/haar te zorgen. beroepsverzorgers zijn altijd beschikbaar en zijn er (vaak) goed in. Dat sluit daartegen niet uit dat ook familie verantwoordelijkheden heeft.
- Omdat burens en familie niet altijd de kennis hebben voor zulke dingen
- Omdat burens, vrienden en familie zelf een baan hebben en er genoeg mensen zijn die goed opgeleid zijn om een beroep in de zorg te hebben.
- Omdat daar nu mensen voor zijn en die anders werkloos gaan worden en lang niet iedereen daar aan mee zal gaan werken
- Omdat dan de familie's in de steek worden gelaten omdat ze er al zo lang en altijd mee bezig zijn en soms verdienen die ook gewoon hulp of een weekend weg en je kan burens en familie er niet bij betrekken dat gaat tenkosten van hun werk en zal het probleem vaak voorkomen dat de ouders de dupen zijn en daarom mag dit niet vind ik
- Omdat dan de werkloosheid weer bevordert wordt. En ik denk niet dat de familie enz. daar wel de tijd en ruimte voor hebben.
- Omdat dan mensen die gewoon een baan hebben dat moeten gaan doen, wat betekent dat ze minder kunnen werken. Wat betekent dat dat slecht is voor het financiële plaatje en uiteindelijk ook niet meer voor de familie kunnen zorgen. Ook gaan er dan veel banen weg waardoor er weer meer werkloosheid is. Dat willen we allemaal niet. :)
- Omdat dat niet altijd mensen zijn die er verstand van hebben of niet doorhebben hoe ernstig de situatie is of kan zijn
- Omdat de andere mensen ook nog andere dingen hebben te doen en het niet altijd aan kunnen naast hun normalen werk
- omdat de beroepskrachten meer ervaring hebben
- omdat de burens zelf ook moeten werken.
- omdat de burens, familie en kennissen hier niet voor opgeleid zijn.
- Omdat de burger genoeg betaald aan zorg voor een goede zorg regeling.
- Omdat de directe omgeving vaak niet beschikbaar is of het druk heeft. professionele

- zorg is meestal nodig.
- omdat de familie en de buren misschien minder goed met dergelijke situaties om kan gaan
  - Omdat de familie niet altijd in staat is de juiste hulp te bieden. Vaak moet er ook nog gewerkt worden voor de centen en dat wordt dan onmogelijk zonder hulp
  - Omdat de familie ook al voor het geld moet zorgen, want dat kan de zieke toch ook niet zelf. Dan krijgt de familie wel een erg armzalig leven voor iets waar de zieke niks aan kan doen
  - omdat de familie/buren/vrienden niet altijd in staat is om dit te doen, en zo verplicht je dus om iemand iets te laten doen wat diegene misschien niet wil of kan.
  - omdat de gediplomeerden eerder problemen zien aan komen en fam niet
  - Omdat de gemeente daar verantwoordelijk voor is, als de familie diegene niet steunt zal diegene géén steun krijgen
  - omdat de hulp bij deskundige hoort en niet bij familie leden die zelf moeten werken om in hun onderhoud te voorzien
  - omdat de hulp van professionele mensen echt nodig is
  - Omdat de mensen die dan voor die zieke persoon ook een eigen leven hebben. Ze kunnen niet altijd klaarstaan voor die persoon omdat ze ook hun eigen gezin, werk etc. hebben. De zieke mensen kunnen dus niet altijd op die andere personen rekenen, en dat zou wel moeten kunnen.
  - omdat de mensen die dat doen er verstand van hebben en familie en buren niet
  - omdat de mensen in je omgeving niet altijd er zijn en als het hun werk is kan je ze altijd bereiken. en dan is er minder werk voor mensen die een baan zoeken
  - omdat de naaste familie de persoon niet altijd kan verzorgen. Het moet niet per definitie voor iedereen gelden.
  - omdat de ouderen / hulpbehoevende professionele hulp nodig hebben en de familie / vrienden niet altijd tijd hebben om hulp te verrichten
  - Omdat de overheid daarmee een kans pakt om te bezuinigen door middel van het extra belasten van het volk. Mensen hebben wat beters te doen dan hun eigen familie te verzorgen, ze hebben zelf namelijk ook een baan (en een leven).
  - omdat de verzorgers er voor zijn om mensen te verzorgen, en de familieleden niet.
  - Omdat de zwakkeren in de samenleving zo benadeeld worden
  - Omdat deze mensen misschien niet weten wat ze moeten doen bijvoorbeeld als er iets gebeurt
  - Omdat deze mensen niet altijd de beste zorg kunnen geven
  - omdat die er vaak niet weten hoe ze er mee om moeten gaan en beroepskrachten weten wat ze doen
  - Omdat die het hele traject al hebben gedaan, dus op het moment dat ze mantelzorg aanvragen, hebben ze dat echt vaak nodig om te ontlasten, en een ouder echtpaar wat elkaar al jaren verzorgt is gewoon uitgeput om alles zelf te doen, dus een beetje ontlasten zou geen kwaad kunnen!
  - omdat die mensen daar helemaal niet voor zijn opgeleid ofzo. dus die doen misschien maar wat
  - Omdat die mensen daar voor opgeleid zijn en dus beter kunnen voor zorgen.
  - omdat die mensen er gewoon voor betalen
  - omdat die mensen hulp hard nodig hebben, en familie enzovoort hebben niet altijd tijd om die gene te helpen
  - Omdat die mensen ook hun geld moeten verdienen. Hun hebben ook vaste lasten ect.. En dat kunnen ze niet altijd opgeven om een familie lid te verzorgen. Het is meer in het belang van de gemeente om daar op te besparen
  - Omdat die mensen ook werken en dan zit die persoon helemaal alleen.
  - Omdat die mensen ook zelf nog een leven enzo hebben. De beroepsmensen zijn opgeleid en krijgen betaald om dat te doen, familieleden en buren etc niet
  - omdat die mensen professionele hulp nodig hebben
  - omdat die naasten mensen het ook druk hebben en dus niet altijd kunnen opletten. Bovendien is een werker daar geschikt voor en dient daar ook voor. Ook als ze geld willen verdienen is dat toch een geschikte baan. En meestal nemen hun ook de tijd om het beste te doen wat gevraagd wordt. Naasten mensen raffelen dingen sneller af en hebben er geen zin in omdat ze diegene toch kennen en diegene is afhankelijk van hun.

- Omdat dit een extra last is voor de familie (misschien hebben ze wel een fulltime baan) en omdat er denk ik specifieke zorg gegeven moet worden door mensen met ervaring en kennis (bovendien verliezen deze mensen dan ook hun baan). Als het puur gaat om opvang/samen zijn vind ik het een goede zaak, want je hebt aandacht nodig van familie en vrienden als je ziek bent.
- Omdat dit uit de familie zelf zou moeten komen. Je mag de familie niet per se opzadelen met zo een verantwoordelijkheid
- omdat een mantelzorger geen verpleegkundige is
- Omdat er al grote werkloosheid heerst. Ik zit ook thuis zonder werk en zou graag aan het werk willen als mantelzorger.
- omdat er dan banen verdwijnen en familie moet ook maar net tijd hebben ervoor die hebben ook hun werk en eigen huishouden en gezin
- omdat er dan geen vak kennis is
- omdat er dan kennis mis gaat: de beroepskrachten weten precies wat ze doen, daar zijn ze voor opgeleid. Bovendien zorgt het voor werkgelegenheid, wat ook een positief aspect is.
- omdat er dan meer werkloosheid komt
- omdat er dan mensen zonder werk komen te zitten
- omdat er dan met minder ervaring voor ze wordt gezorgd
- Omdat er dan minder banen er zijn
- Omdat er dan minder zorgvuldig met zaken zal worden omgegaan
- Omdat er dan weer banen verloren gaan voor niks
- omdat er in sommige gevallen meer professionele hulp nodig is
- omdat er meer fout kan gaan als er een professional helpt kan er minder fout gaan
- omdat er mensen met een opleiding zijn die meer afweten van hoe ze met de mensen met een bijv een bepaalde handicap om moeten gaan en de familieleden weten dat niet altijd dus ik vind het een slechte zaak want dit wordt alleen maar gedaan omdat het goedkoper is en het dan geen geld of minder geld kost.
- Omdat er mensen voor een zieke of oudere moeten zijn. Familie heeft niet altijd tijd door o.a. werk.
- Omdat er mensen zijn die hiervoor speciaal een opleiding voor hebben gevolgd en die dan geen werk meer hebben als mensen zonder opleiding dit werk gaan verrichten.
- Omdat er mensen zijn die niet altijd terug kunnen vallen op familie/vrienden omdat ze zie niet hebben
- omdat er mensen zijn die thuis zitten zonder en dat ooit als werk deden
- Omdat er niet genoeg tijd is en het zeer lastig is te combineren. Als je een keer een zware dag achter de rug hebt, kan niet van je verwacht worden dat je ook nog zorg moet gaan leveren. Bovendien is de huidige zorg al vrij matig, aangezien een groot aantal verzorgers geen aandacht aan de mensen geeft en/of `maar een uitzendkracht` is.
- Omdat er niet maar altijd van uit gegaan mag en kan worden dat familie leden alles kunnen opvangen in combinatie met een baan/studie. Tegenwoordig is part time werken geen optie meer om fatsoenlijk rond te kunnen komen. Daarnaast is het niet alleen lichamelijk zwaar maar ook psychisch.
- Omdat er ook een stukje vakbekwaamheid bij komt kijken, als zo iemand een doorligplek heeft kan je niet van familie, vrienden of burens verwachten dat ze er iets mee kunnen
- omdat er op deze manier nog minder werkgelegenheid in de zorg is! En ik vind dat professionele hulp er niet voor niets is!
- omdat er professionele hulp belangrijk is, die hebben er voor geleerd
- omdat er weinig kennis bij komt kijken en de kwaliteit erop achteruit gaat
- Omdat familie en vrienden in hun vrije tijd nog andere dingen moeten kunnen doen. Bijvoorbeeld met kinderen en/of partner.
- Omdat familie al vaak belast wordt met de zorg voor hun ouders of kind.
- omdat familie andere dingen te doen hebben
- omdat familie dat niet altijd kan
- omdat familie en vrienden er (meestal) niet voor zijn opgeleid. en de familie heeft ook tijd voor zichzelf nodig
- Omdat familie familie is en mensen die het vanuit hun beroep doen hun kennis beter kunnen inzetten

- omdat familie het ook zwaar kan hebben met de reden waarom diegene mantelzorg nodig heeft. Mijn moeder is hartpatiënt en ten tijde van haar uitziek periode thuis, moest ik alles doen. Dit allemaal naast mijn drukke studie, stage en eigen werk. We konden wel wat hulp gebruiken...
- omdat familie leden waar een gehandicapte al zwaar is met de uren die ze al verrichten en de professional zorgt voor verlichting voor een paar uurtje
- omdat familie niet altijd zorg kan geven die goed is
- omdat familie of degelijken niet altijd alle tijd hebben om dat te doen en er ook niet alles van af weten.
- Omdat familie of vrienden daar niet altijd tijd voor hebben.// - Dus ben je er niet zeker van dat er altijd hulp is.
- Omdat familie, vrienden en burens ook niet altijd tijd hebben om te helpen. Bij langdurig zieken zullen familie, vrienden en/of burens dus op gezette tijden de hulpbehoevende moeten helpen terwijl ze ook nog (vaak) fulltime moeten werken om rond te kunnen komen
- Omdat familie/vrienden/burens ook hun eigen dingen hebben zoals werk, gezin.
- Omdat familieleden meestal niet de tijd hebben om die persoon te verzorgen omdat zij gewoon werken. Ook hebben familieleden meestal minder verstand van bijvoorbeeld een handicap dan mensen die daarvoor opgeleid zijn en vaak met deze mensen werken.
- Omdat familieleden of vrienden vaak niet genoeg tijd hebben en voor veel dingen ook niet deskundig genoeg zijn
- omdat familieleden vaak de kennis missen om goede verzorging te kunnen geven en de tijd/het geld niet hebben/willen investeren om die kennis te bemachtigen
- omdat familieleden, kennissen of burens dit vaak niet aan kunnen. De kans is groot dat ze zelf ook nog in een sepreatieve fasen komen dat ze niet meer weten hoe en wat ze moeten en kunnen doen
- Omdat het dan vaak niet goed wordt uitgevoerd.
- omdat het de familie zou gaan belastend. Iedereen heeft hun eigen leven
- omdat het de maatschappij veel geld gaat kosten zo, omdat je zo (nog) meer mensen van hun dagelijks werk af houdt.
- omdat het goed is voor de werkgelegenheid. En je kan niet van mensen eisen dat ze naast hun eigen werk er genoeg tijd voor hebben en ze zijn er niet voor opgeleid en de mensen die het voor hun beroep doen wel.
- Omdat het niet de taak moet zijn van burens of andere familieleden
- Omdat het onnodig is. Mensen hebben bepaalde behoeftes en daarin moet worden voldaan. Geld is corrupt middel waarop de samenleving draaiende wordt gehouden. Besluiten moeten niet om deze redenen worden genomen, maar op wetenschappelijke en technologische basis worden genomen. Zo kan het leven van de hele wereld verbeteren. Helaas denken we nog in oude systemen en idealen zoals socialisme, liberalisme, enz.
- Omdat het ook heel belangrijk is dat de familie een eigen leven kan leiden. Op een gegeven moment kan de mantelzorg zo eg worden dat dit voor de mantelzorger te veel kan worden waardoor diens leven geheel draait om degene die de zorg nodig heeft. Dan is het gewoon noodzakelijk dat er ook professionals aanwezig zijn die ook de znodige zorg kunnen geven.
- omdat het soms wel handig is zodat andere die mensen kunnen helpen en omdat sommige mensen het ook leuk vinden om te doen
- omdat iedereen dan bezig is met verzorgen
- Omdat iedereen hard moet werken om hun geld bij elkaar te krijgen om alles te kunnen betalen. Vaak hebben mensen dan geen tijd om ook nog eens mantelzorg te verrichten, omdat zij zelf ook een eigen huishouden hebben te onderhouden is het al niet het schoonmaken dan zijn het wel je kinderen.
- Omdat iedereen het te druk heeft met werken
- Omdat ik als verpleegkundige werkzaam ben en dus weet wat voor zware belasting dit voor anderen is. Ook heb ik een vriendin die onlangs langdurig ziek is geworden en hierdoor nu bij haar ouders woont. Omdat haar moeder 24 uur voor haar moet zorgen, dreigt zij nu haar baan kwijt te raken. Een baan waar ze altijd veel plezier in had. Dit vind ik persoonlijk een kwalijke zaak. En dan ook nog bezuinigen op de gezondheidszorg waardoor er te weinig personeel rondloopt en fouten worden

- gemaakt i.v.m. de hoge werkdruk.
- Omdat ik daar waarschijnlijk niet de tijd voor kan vinden ivm toekomstige carrière en partner en toekomstige kinderen.
  - Omdat ik dan minder werk heb, ik werk zelf in de zorg
  - omdat ik denk dat deze mensen er voor opgeleid zijn en meer ervan kunnen weten
  - omdat ik een hekel aan mijn burens heb
  - omdat ik het niet goed vind dat familie dat gaat doen
  - omdat ik in de zorg werk, en graag hiermee mijn geld wil blijven verdienen, en genoeg uren kan maken
  - omdat ik later veel en langer moet werken en dan geen tijd heb en er geen opleiding voor heb gevolgd
  - Omdat ik op de hoogte ben van de betreffende regelingen en ik, ondanks de voordelen die het kan bieden, overtuigd ben van het feit dat het de stress etc van de familieleden verhoogd, het ontvangen van geld meer gedoe oplevert dan iets positiefs en zo kan ik nog wel even doorgaan
  - omdat ik professionaliteit belangrijk vind, en omdat er anders heel veel mensen hun baan gaan verliezen.
  - Omdat ik vind dat deze mensen recht hebben op een goede zorg door mensen die daarvoor zijn opgeleid
  - Omdat ik vind dat dit vanuit de mensen zelf moet komen. Je kan mensen dit niet opleggen of verplichten. Iedereen heeft het druk met zijn/haar eigen leven en je kan mensen niet opleggen om de zorg voor anderen op zich te nemen. Bij iedereen liggen de familiebanden en banden met vrienden anders. Zelf zou ik het wel doen bij directe familie, maar niet zomaar bij elke vriend.
  - Omdat ik vind dat familie en vrienden gewoon moeten kunnen door leven met hun eigen leven. Ze kunnen best die gene steunen maar wel gewoon doorgaan met hun eigen leven.
  - omdat ik vind dat familieleden of vrienden vaak niet de beste zorg kunnen verrichten en deze mensen hier vaak meer druk van krijgen.
  - omdat ik vind dat hulpbehoevende mensen geholpen moeten worden door iemand die daar verstand van heeft of daarin gespecialiseerd is.
  - Omdat ik vind dat iedereen recht heeft op een eigen leven. Ik zou mijn familie zo helpen, maar ik vind niet dat je dat verplicht mag stellen, want niet iedereen wil die verplichting
  - Omdat ik vind, dat sommige mensen professionele hulp moeten krijgen, ook thuis. Daarnaast vind ik dit ook een slecht uitgangspunt, omdat niet iedereen een goede band met zijn familie en/of buur heeft.
  - omdat ik vindt dat de ouderen mensen professionele hulp moeten hebben.
  - Omdat ik vindt dat je familie niet voor je moet zorgen maar iemand die daar meer verstand van heeft
  - Omdat ik werk in de zorg, mensen die professionele zorg nodig hebben, moet je niet door ouders of dergelijke laten verzorgen
  - omdat je als naaste het vaak al druk genoeg hebt met je eigen gezin en dingen en omdat ik niet graag zo'n verzorgende rol zou willen hebben bij iemand die ik ken
  - omdat je beter mensen met een medische achtergrond die verzorging kan laten doen + je zorgt voor meer werk gelegenheid
  - omdat je dan andere mensen tot last bent, en degene waarvoor ze zorgen het ook niet prettig vind
  - Omdat je dan maar net goede burens moet hebben, straks zit je zonder hulp
  - Omdat je dit niet van mensen kunt vragen. De mensen moeten zelf werken. Sowieso hebben mensen die mantelzorg of sowieso zorg nodig hebben hier professionele mensen vaak voor nodig. Wij hebben zelf zo iemand in ons gezin en deze persoon konden we echt niet meer thuis houden. Het hele gezin lijdt hieronder. Ze hebben professionele hulp nodig. De familie komt daarna
  - omdat je er niet voor geleerd hebt en zo niet altijd weet wat echt goed is een combinatie zo beter zijn. zonder mantel zorg red je het ook niet
  - omdat je er niet voor opgeleid bent
  - Omdat je familie geen verpleging moet worden maar je familie moet blijven waar je koffie mee kan drinken. Ik vind dat je dan andere hiermee belast terwijl beroepsgerichte mensen hier vanaf weten en ook nog eens geld verdienen

- omdat je familieleden belast met een taak die weliswaar heel belangrijk is, maar voor hen eigenlijk meer een last dan een goede daad. als mijn opa bijv. geen mantelzorg zou krijgen, zouden mijn ouders elke dag naar hem toe moeten en dit zal ten koste gaan van hun werk en de tijd die ze thuis met mij en mijn zusje kunnen besteden.
- Omdat je niet ervaren genoeg bent om dringende medische hulp te verlenen: ook tijdnood.
- omdat je op sommige gebieden gewoon weg professioneel hulp nodig heb
- Omdat je op zo'n manier de last bij familie en naasten legt. Zij hebben hier niet altijd tijd voor en zitten hier niet altijd op te wachten. Ook zijn zij hierin geen pro.
- omdat je vind ik geschoold moet zijn om gehandicapten of andere zieken goed te kunnen verzorgen
- omdat jij een kneusje bent
- omdat mensen die ervoor werken moeten dat doen en niet iemand die je kent er mee mastig te vallen
- Omdat mensen die hard werken dit niet altijd aan kunnen en niet zullen weigeren waardoor er een grote kans bestaat dat zij teveel belast zullen worden. Bovendien is niet iedereen hier zomaar geschikt voor en zijn er mensen die dit wel zijn en niet meer hun werk kunnen uitoefenen.
- Omdat mensen er dan mee belast worden. Daarnaast hebben deze mensen totaal geen verstand van de handicap van de persoon waar het om gaat en hebben ze er niet voor gestudeerd. Ik ben van mening dat het dan erg zwaar is om te doen, naast je eigen (drukke) leven.
- omdat mensen goede zorg nodig hebben, door iemand die er meer verstand van heeft dan familie. Hulpverleners zijn de professionals
- Omdat mensen goede zorg nodig hebben. Dadelijk gebeurt er iets en dan is er niet de goede persoon bij.
- Omdat mensen het al druk genoeg hebben met school en werk, iedereen heeft rust nodig.
- Omdat mensen uit de zorg hun diploma's hebben en beter gericht zijn op het bepaalde zorg die zij moeten verlenen
- Omdat mijn moeder arbeidsongeschikt is, onze familie ver weg woont en mijn vader om komt in het werk terwijl mijn moeder veel hulp nodig heeft.
- omdat mijn oma haar blaas gespoeld moet worden elke 3 week en misschien zou dat ook niet meer mogelijk zijn want is langdurig misschien voor de komende 4 jaar
- omdat nederland geen nachtwaker staat in en deze staat zorgt voor haar burgers vanuit de wieg tot in het graf. van onze principes afwijken als het slecht gaat met de economie is belachelijk
- Omdat niet alle familieleden goed opgewassen tegen zo'n taak zijn. Denk bijvoorbeeld aan mensen tillen, helpen bij het toiletteren en douchen.
- Omdat niet ieder huishouden iemand heeft die de vaardigheden heeft deze zorg op zicht te nemen. Daarnaast moet dit familielid dan mogelijk ook minder uren gaan werken want ook niet ieder huishouden kan veroorloven. Dan moeten deze weer subsidies gaan aanvragen om rond te komen wat de gemeente ook weer geld kost. Of de persoon die de mantelzorg ontvangt krijgt niet de zorg die deze behoeft,
- Omdat niet iedereen een goede band met familie en/of burens heeft.
- omdat niet iedereen familie heeft die voor de ander kan zorgen
- omdat niet iedereen familie heeft en niet iedereen heeft de tijd om voor die mensen te zorgen. nog meer werkloosheid. mijn oma heeft 4 jaar voor opa (haar vader) gezorgd en ze ging er bijna aan onderdoor. gelukkig zit hij nu in een verzorgingstehuis en zijn ze beiden heel erg blij. Ook voor opa want hij voelde zich vaak schuldig. Het is heel zwaar voor familie. Ik vind dat mensen zelf die keus moeten kunnen maken of ze voor iemand willen zorgen of niet.
- omdat niet iedereen familie of vrienden heeft die voor hem/haar kunnen zorgen. thuiszorg en verpleging is belangrijk en ik vind dat er verbeteringen in moeten komen
- omdat niet iedereen weet hoe die dat moet doen en niet iedereen wil dat wel doen.
- Omdat professionele werknemers verstand hebben van het werk dat zij verrichten. Als iemand in mijn omgeving, bijv. door een auto ongeluk, invalide raakt, kan ik niet mijn baan van 32 uur opzeggen om voor die persoon te gaan zorgen. Ik moet er toch voor zorgen dat de huur betaald wordt en dat er's avonds eten op tafel komt.
- Omdat professionele zorg belangrijk is

- Omdat sommige mensen die professionele hulp nodig hebben en familie kan dat niet bieden
- Omdat sommige mensen niet kunnen bouwen op hun familie of vrienden, dan worden ze de ene dag wel geholpen en de andere dag niet. Dit moet blijven gebeuren door de thuiszorgorganisaties, die zijn erin gespecialiseerd en hebben mensen lopen die gediplomeerd zijn!
- omdat sommige mensen dat helemaal niet hebben en dan zouden hun dus geen zorg meer krijgen
- Omdat sommige vrienden, familie ook zelf al werk en kinderen hebben en niet veel tijd hebben om nog voor hun (ouders) te zorgen.
- omdat specialistische hulp vaak nodig is en mensen deze hulp niet voor niets uit handen geven aan professionals
- omdat ten eerste niet iedereen familie heeft, ten tweede de familie niet altijd weet wat goed is en geen relevante opleiding hebben. ten derde is de zorg van een professional dus veel beter en als deze mensen vervangen worden hebben zij voor niets gestudeerd.
- omdat veel mensen geen vrienden of familie in de buurt hebben .
- Omdat voor sommige dingen professionele zorg nodig is en ze dit aan familie over laten die dit misschien wel veel te zwaar vinden en die ook nog een eigen leven hebben en misschien helemaal geen tijd hebben om zoveel te zorgen voor familie
- Omdat voor sommige zaken beroepsmensen ervoor geleerd hebben, en familie kan soms fouten maken.
- Omdat vrienden familie niet altijd tijd hebben, en je creëert er werk mee
- Omdat vrienden, familie of kennissen soms tijd voor hun zelf nodig hebben en dan geen tijd hebben voor de zieken
- Omdat vrienden, familieleden en burens niet opgeleid zijn om voor iemand die ernstig ziek is te zorgen. Daarnaast hebben zij ook nog een baan, die ze soms niet kunnen voortzetten omdat ze de hele dag beschikbaar moeten zijn als verpleging.
- omdat we niet voor niets belasting betalen
- Omdat we op dit moment veel werkloze mensen hebben, en we ze op deze manier toch een baan kunnen bieden. Daarnaast zijn er ook mensen die echt meer hulp nodig hebben dan de mantelzorgers kunnen bieden, maar dit niet krijgen omdat de overheid hierop bezuinigt.
- Omdat zij dit soms niet in kunnen passen in hun dagelijkse activiteiten en hier ook niet voor zijn opgeleid
- Omdat zij niet over de expertise beschikken die gediplomeerde wel hebben.
- Omdat zij niet overal verstand van hebben. Iemand die er voor heeft geleerd weet gewoon wat ie moet doen en wanneer iets mis is.
- Omdat zorg een belangrijk aspect is en dit gedaan moet worden door een professional. Verder zijn er ook mensen die geen familie of vrienden hebben die voor hen kunnen zorgen.
- Omdat de familie niet altijd de zorg op zich kan nemen en dan zijn ze dit verplicht te doen..
- Ook al is het heel erg dat iemand dat nodig heeft, voor de rest gaat het leven toch door. Niet iedereen heeft tijd voor mantelzorg en bovendien zijn beroepskrachten beter door hun professionaliteit. Zij hebben hiervoor geleerd. En daarbij hebben zij ook werk nodig.
- overheid hoort steun te bieden
- Professionals moeten hiervoor ingezet worden
- Relatie tussen kinderen en ouders is niet altijd goed, dus voor sommigen is het afhankelijk zijn van de zorg van de kinderen niet een goede zaak. Voor meer `familie gevoel` kun je beter kinderen/jongeren bewust maken waarom familie belangrijk is, wat hopelijk (op de lange termijn) zorgt voor betere relaties tussen familieleden. Dit kan dmv een speciaal loket voor familieproblemen dat bereikbaar is voor zowel kinderen/jongeren als ouders (ik weet niet of dit al bestaat)
- slecht idee, omdat mensen hebben soms geen familieleden meer. of geen mensen die tijd genoeg hebben om voor ze te zorgen elke dag. en bij sommige mensen zijn er geen mensen die voor hen willen zorgen bijvoorbeeld door een ruzie of door het wat er vroeger is gebeurd.
- slecht voor de werkgelegenheid

- sommige families kunnen dat misschien niet aan
- sommige hebben echt professionele hulp nodig en niet iedereen heeft familie vrienden in de buurt op oude leeftijd
- sommige mensen hebben die goede ondersteuning niet
- sommige mensen hebben echt professionele hulp nodig en geen familielid die het moet leren doormiddel van een cursus of zo iets
- Sommige mensen hebben nou eenmaal hulp nodig van iemand die er veel verstand van heeft. Een familielid staat er soms anders voor dan iemand die een verplegingsopleiding heeft genuttigd.
- sommigen familie leden hebben geen geld/tijd/zin om voor andere te zorgen
- Sommigen mensen hebben hulp nodig die ongediplomeerde mensen hen niet kunnen aanbieden.
- soms is dat niet te combineren met andere activiteiten die je moet doen.
- Soms is er professionele hulp nodig, als dit niet zo is dan kan de hulp door familie worden verricht in samenwerking met de professional
- Soms weten mensen niet wat ze moeten doen
- stel dat je geen familie hebt. of wel hebt maar niet kunnen helpen wie is er dan om je te helpen? daarom vind ik het een slechte zaak
- te druk met school en andere dingen
- te hoge belasting voor niet-professionals
- Tegenwoordig werken niet alleen mannen, maar ook vrouwen. Daarnaast kost het heel veel energie om voor iemand te zorgen die je lief is.
- teveel druk op de naasten
- tijd id geld
- Tijd kost geld. Beter om te laten doen en te betalen zodat mensen hun eigen werk kunnen verrichten.
- vaak een te grote belasting voor familie, aan professionals overlaten
- vaste krachten kun je makkelijk en altijd op rekenen, en ze weten beter hoe ze situaties aan moeten pakken.
- Veel mensen hebben daar geen tijd voor aangezien ze al een full time baan hebben
- Verplichtingen voor familie
- verzorgen is een vak en dit kost banen
- voor de werkgelegenheid
- vrienden en familie zijn er niet in gespecialiseerd en je moet er afhankelijk van zijn beroepskrachten weten dat ze moeten helpen
- Vrienden of bekenden hebben minder medische kennis, minder tijd en zelf ook vaak een baan. En zit daar een leeftijd aan vast, want mensen met kleine kinderen hebben het ook al druk genoeg.
- Waar het kan moet je het zelf doen, maar verder moet de gewone mens niet opdraaien voor de bezuinigingen van de gemeente.
- want de familie kunnen niet altijd voor elkaar zorgen
- Want je familie is niet altijd in staat om jou te gaan helpen.
- want, misschien kan er wat fout gaan en weet je niet wat je moet doen en mensen die de opleiding hebben gehad wel.
- Wat als er hulpbehoevende zijn die niet omringt worden door deze mensen..
- we betalen de werkgevers om het werk te doen. Familie hoort die verantwoordelijkheid niet te hebben
- We betalen hier genoeg geld voor. mensen zijn hier voor opgeleid en burgers moeten werken en kunnen niet elke dag goed helpen. Ook zijn de mensen alleen die graag samen willen zijn met anderen.
- Wegens overbelasting, en omdat de familieleden soms te objectief zijn
- Weinig kennis
- wellicht een vermindering in professionaliteit, dit werkt namelijk alleen als hier goede werkafspraken over gemaakt worden met familie, vrienden, burens etc.
- Wij hebben ook een sociaal leven, naast het zorgen voor je ouders. En dat sociale leven gaat er zwaar onder lijden en jij dus uiteindelijk ook.
- Wij leven niet (langer) in een maatschappij waarin dit haalbaar is. De kosten om in de eerste levensbehoeften te kunnen leven zijn de laatste decennia explosief gestegen. Hierdoor werken mensen vaak fulltime om rond te kunnen komen. Bepaalde werkgevers hebben een regeling op het gebied van (mantel)zorg maar lang niet

iedere wergever bied dit aan. Hierdoor is het vaak (financieel) onmogelijk om een aantal dagen per week voor een familielid te zorgen. Ik vind het zowel de verantwoordelijkheid van de overheid, de mens zelf als het bedrijfsleven om hier wat aan te doen. Men kan onmogelijk enerzijds de woningprijzen, voedselprijzen, belastingen opschroeven en de subsidies afschaffen. Daarnaast het praktisch onmogelijk maken om in deze tijd een baan te vinden en wel verlangen dat personen een aantal dagen per week voor een familielid zorgen. Ik denk dat veel mensen (inclusief ikzelf) heel graag voor een ziek familielid zouden willen zorgen maar dit simpelweg financieel niet mogelijk is en daar

- Wijkverpleging kan specialistische zorg geven. Ik kan alleen zorgen voor de basis verzorging en aandacht. Voor mijn familie wil ik graag zorgen, maar als ik me ook veel met de burens moet bezig houden red ik het niet met mijn tijd. Ik ben net moeder geworden en werk 3 dagen per week.
- zadel je die mensen met extra problemen op en gaat ten koste van de werkgelegenheid
- ze hebben er meer verstand van
- ze hebben professionele hulp nodig
- Ze hebben wel geld, ze steken het alleen in de verkeerde dingen. Je kan niet zomaar ineens heel veel gaa bezuinigen in o.a. zorg
- ze kunnen beter worden verzorgd door mensen die er toch al voor geleerd hebben en die er ook nog is geld mee verdienen
- ze kunnen weinig ervaring hebben. ze kunnen geen tijd of zin hebben
- ze moeten het zelf oplossen en niet de familie laten doen!
- zieke/bepaalde mensen worden afhankelijk van de goede wil van anderen. als de beroepskrachten wegvallen, is het nog maar de vraag of deze taak (goed) wordt opgevangen door de directe omgeving.
- Zij hebben er voor geleerd.
- zij weten dat beter, opleiding gedaan voor verzorging
- Zij zijn niet getraind/hebben niet geleerd voor het geven van gepaste hulp en zorg op maat.
- zo gaan er banen weg voor mensen die dat werk al doen
- zo is er minder werk en zo daalt de welvaart
- Zo kan een kind geen kind zijn.
- Zo krijgen ze niet de professionele hulp die ze hadden kunnen krijgen
- Zo verdwijnen er banen in de zorg. Andere familieleden worden belast: Ze moeten parttime gaan werken. Het moet een combinatie van allebei zijn.
- Zo zijn die mensen meer afhankelijk van hun familie en als ze geen familie hebben krijgen ze geen hulp
- Zorg moet gegeven worden door mensen die weten wat ze doen en niet bijv. een buurman die wel is een keer vergeet op tijd op te staan
- zou stom zijn want dan zijn jullie van je eigen portomonnee aan het stelen, een bron van inkomsten verliezen jullie en jullie maken werkplekken beschikbaar door het te behouden!

Bijlage 6.**Mening over de verschuiving van professionele zorg naar mantelzorg, naar leeftijd, in %.**

a. Inclusief de respondenten zonder mening ter zake.

	Leeftijd			Totaal
	12-16	17-21	22-26	
Vindt respondent het een goede of een slechte zaak dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of buren wil laten verrichten (en dus minder door beroepskrachten)?				
Een goede zaak	17,1	23,5	24,5	21,0
Een slechte zaak	28,8	43,3	50,7	38,9
Maakt respondent niet uit	26,1	16,5	12,7	19,7
Geen mening	28,0	16,7	12,1	20,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	636	473	363	1.472

b. Exclusief de respondenten zonder mening ter zake.

	Leeftijd			Totaal
	12-16	17-21	22-26	
Vindt respondent het een goede of een slechte zaak dat de overheid de zorg aan hulpbehoevenden meer door familie, vrienden of buren wil laten verrichten (en dus minder door beroepskrachten)?				
Een goede zaak	23,8	28,2	27,9	26,4
Een slechte zaak	40,0	52,0	57,7	48,8
Maakt respondent niet uit	36,2	19,8	14,4	24,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	458	394	319	1.171

Bijlage 7.**Inhoud van het vrijwilligerswerk.**

Van de respondenten doen er momenteel 189 vrijwilligerswerk. Daarvan hebben er 181 de vraag beantwoord waaruit dat vrijwilligerswerk bestaat. Hun antwoorden volgen hieronder.

- 1x in het jaar loop ik collecte voor stichting KWF
- Acteur voor de kindertelefoon.
- activiteiten bij Circus Nevermind
- activiteiten hulp bij winkelcentrum segweart
- Activiteiten naast het lesgeven bij CGV Zoetermeer
- administratief werk en dagbesteding met psychische patiënten en ouderen.
- Advies verlenen aan jongeren die ik beschouw als familie
- assisteren bij het begeleiden van jonge moeders
- Bardiensten draaien, wedstrijden fluiten en clinics geven.

- Bardiensten, wedstrijden fluiten en coache
- Begeleiden en organiseren van kinderkampen in Zoetermeer. begeleiden en organiseren van Jeugdkampen in Nederland. backstage bij een Festival in Brabant
- Begeleiden jongeren vereniging
- Beoordelen van motivational interviewing
- Bestuur jeugdcentrum in Leidschendam-Voorburg
- Bestuur sportvereniging
- bestuur van een jongerenvereniging, - jongerenkoor, dirigent bij jongerenkoor, diaconie van de parochie.
- bestuurslid PINK! regionaal
- Bestuurslid van mijn alumnivereniging
- Bij de egelopvang en dan de egels verzorgen en de hokken verschoneren
- bij de morgenster met de mensen bloemschikken
- Bij de sportvereniging training geven.
- Bij het verzorgen van dieren
- Bij mijn korfbalvereniging bardienst en schoonmaakdienst draaien. Ook heb ik weleens training gegeven aan teams.
- bij mijn sportvereniging
- Binnen sportvereniging
- blinden begeleiden, training geven
- Boederij geertje
- Brandweer
- Collecte, bijles
- Commissies bij Zovoc
- de beginners helpen met paardrijden en soms helpen op DWO de voetbalvereniging.
- dieren verzorgen
- dingen verkopen voor het goede doel
- Diverse activiteiten voor de christelijke gemeente
- Een ontbijtactie.
- evenementen
- Eventmanagement bij christelijke jongerenorganisatie (landelijk/internationaal)
- Extra dingen voor school doen en een vriendin van mijn moeder helpen met haar zaak.
- Financieel beheer en ondersteuning van een uitgeverij (in de vorm van een stichting), welke gericht is op het dichterbij elkaar brengen van de mensen.
- folders bezorgen
- Geef training/fluit wedstrijden bij de handbalvereniging
- geld inzamelen voor unicef
- Grime bij Greg en Baud
- gymles geven aan peuters en kleuters
- gymles geven voor mas stage
- Helpen bij activiteiten van mijn vereniging.
- Helpen bij drugs-alcohol verslaafden stichting in Rijswijk om activiteiten te bedenken en uitvoeren.
- helpen bij een sportvereniging
- helpen bij mijn turnvereniging
- helpen bij speelmeer in de veur
- helpen buurman
- Helpen met alles waar ik mee kan helpen, in het sophia kinderziekenhuis, op de afdeling baby`s/peuters
- helpen op de kinderboerderij het buitenbeest
- helpen op een stalhouderij
- Het collecteren voor een goed doel (WNF, Brandwonden stichting)
- Het is niet in Nederland maar komende zomer in Oeganda
- Het Nederlandse Rode Kruis , eerste hulp verlenen bij evenementen
- Het oprichten van een team van scholieren om de school te verduurzamen.
- Het organiseren, helpen opbouwen, afbreken en het helpen op de dag zelf van een gratis muziekfestival
- Het verzorgen en trainen van paarden
- het VTC

- Hulp bij belastingaangifte en andere problemen rond belastingen
- Hulp bij het bestuur van een voetbalvereniging
- Iemand die werkt voor stage.
- Ik begeleid lessen bij mijn sportclub
- Ik ben aangesloten bij verenigingen waar ik vrijwilligerswerk voor verricht.
- ik ben lid van een katholieke Jongeren vereniging M25 wij helpen mensen van de voedselbank, doven, ouderen en gehandicapten enz
- Ik ben lid van Leoclub Centaurea Cyanus, een jongeren serviceclub onder Lions International die door middel van vrijwilligerswerk en fundraising een bijdrage levert aan met name lokale goede doelen.
- ik deed in het ziekenhuis me maatschappelijke stage
- Ik doe handtekeningenacties voor dierenorganisaties.
- Ik doe vaak de afwas bij een basisschool, zo kunnen de overblijf docenten beter op de kinderen letten. Ik wil niet dat er een docent minder is om de afwas te doen.
- Ik doe vrijwilligers werk dat bestaat uit activiteiten begeleiden in een verzorgings te huis.
- Ik ga elke zondag naar de kerk. Ik open en sluit het gebouw af. Daar naast help ik mee met het op- en af-bouwen en hou ik toezicht tijdens de dienst.
- ik ga met een vrijwilligers organisatie : worldmapping. helpen in uganda.
- Ik geef 2 keer per week (honkbal) training aan kinderen tot 12 jaar
- Ik geef een keer per week een uur hockeytraining
- Ik geef les aan kinderen.
- Ik geef training Bij Fc Zoetermeer 3 keer in de week, Kinderen van 9 - 11 jaar. Dinsdag, donderdag, Zaterdag.
- Ik geef zwemles bij stichting Dol-Fijn aan onder andere gehandicapten.
- ik help bejaarden en houdt ze gezelschap
- Ik help bij mijn zwem vereniging
- ik help folders bezorgen zonder loon
- Ik loop nog stage voor mijn school
- Ik organiseer binnen onze kerkelijke gemeenschap het kinderkerstfeest.
- Ik organiseer het introductiekamp voor de eerstejaars van mijn opleiding
- Ik sta soms achter de bar bij de voetbalclub waar ik speel. Tevens help ik soms met andere activiteiten.
- Ik verricht onderhoud aan het historisch spoorwegmaterieel van de Veluwsche Stoomtrein-Maatschappij in Apeldoorn en ik ben daar tevens actief als conducteur.
- Ik werk als vrijwilliger bij de jeugdvereniging Latenstaan. Hier draai ik soms op donderdagavond bar, draai ik bar/deur bij feesten en verder help ik vaak met opruimen/schoonmaken.
- iki ga mee met evenementen van de zonnebloem als begeleider
- In Drenthe ponykampen begeleiden in de vakanties
- In een speeltheek, in Den Haag.
- In nootdorp, op de manege
- inschrijven regelen voor de patientendag
- instructeur op een hondenschool.
- Instructeur zeilschool eendracht
- jongerenambassadeur
- jongerenambassadeurs, het opzetten van de J1000 voor de Samenwerkende Jongerenraden Nederland in de commissie congresbureau, collecte lopen met RK jongerenvereniging Wesp, zingen bij zondagsvieringen in de kerk met het jongerenkoor praise, onderdeel van Wesp. Ook helpen we bij het bluesweekend, daar sta ik achter de bar en we zingen ook nog in gevangenissen, bij jongerenvieringen en in bejaardentehuizen.
- juridisch advies
- kinderen helpen
- kinderen helpen met verkeersdiploma.
- Kinderen zwemles geven
- kinderwerk in de kerk
- kinderwerk verrichten
- klusjes doen
- Koor begeleiden in de Genesarethkerk

- leerlingen van school
- leiding bij scouting
- Leiding geven bij scouting
- Les geven op onze zondagsschool in de kerk.
- Lesgeven bij de jeugd van schaakvereniging Promotie
- Leuke dingen doen met een Man met een verstandelijke beperking
- Maatjesproject bij een tienermoeder
- maatschappelijk stage
- mantelzorg
- me maatschappelijke stage, heb laatst mensen geholpen paasstukjes te maken en hun naar hun kamer te brengen. en ik ga binnenkort helpen met verkeersexamens.
- meehelpen in de kerk
- meehelpen in het Fotografica museum in dorpsstraat. Workshops geven, spullen ophalen etc etc
- Mensen helpen met activiteiten in een verpleeghuis.
- muzikles geven, leiding zomerkamp
- op de korfbal
- Op mijn school help ik de eersteklassers met het eerste jaar door te komen. Ook help ik ze met hun huiswerk en maken van huiswerkschema`s
- op school bij de video commissie
- Op school onderbouwers bijles geven
- oppassen in de kerk
- Oppassen, helpen met mensen.
- organisatie van een Christelijke Jongerenorganisatie. (Festival organiseren, kernteam)
- Organiseren van kinderactiviteiten op mijn tennisvereniging ALTV Zoetermeer
- Organiseren van uitjes en evenementen voor ouderen.
- Organiseren van wedstrijden voor klimmende jeugd in zuid holland.
- orgisatie van circuitdagen
- overblijf
- pelgremshoeve
- Radio maken lokale omroep Leiden
- Reddingsbrigade
- Schaakles geven.
- schminken bij piëzo zoetermeer
- Schoolfeesten organiseren op school
- Schoonmaken clubhuis, bardienst bij sportvereniging, lid van de technische commissie van de sportvereniging
- schoonmaken en secretariswerk. vieringen voorbereiden
- Scouting
- Scouting
- soms bij mijn ouders werken in de vakantie (als ik zin heb)
- Soms doe ik vrijwilligers werk bij stadsboerderij de balijhoeve, dan help ik soms met voeren van de dieren of met het poetsen van de ezels of pony`s.
- speelmeer en buurtactiviteiten
- Speelmeer, georganiseerd door MOOI! zoetermeer
- Speelmeer, meehelpen met speelactiviteiten voor kinderen.
- stage
- Stage, en helpen in een bejaardenrestaurant.
- stal uitmesten en dan rijden op de paarden
- Talloze werkzaamheden in de kerk
- techniek op school. feestcommissie op school. leiding geven op een (zoetermeers) zomerkamp (vanuit de kerk)
- techniekmedewerking theater. bestuur vereniging. begeleiding koor
- Trainen en coachen van Jeugdvoetballers op zaterdag
- Trainer/Coach. Cursus module coachbegeleiding
- training geven
- training geven (honkbal)
- training geven in verenigingsverband
- uilenballen pluizen voor zoogdierveniging, stukjes schrijven voor een site (af en toe), ik heb ook bij de egeelopvang gewerkt een tijd, in de zomer help ik vaak mee met

- SCET (in palenstein)
- vakantieactiviteiten
- Verenigingswerk
- verjaardagsfeestjes begeleiden op de kinderboerderij
- verkeersregelaar A4D
- verschillende, kleine dingen voor sportclubs enzo.
- Vrijwilliger bij stichting mooi
- Webmaster voor verschillende patiëntenorganisaties. Het adviseren van patiëntenorganisaties op gebied van ICT en beleid.
- Website maken voor de cliëntenraad van het Lange Land Ziekenhuis
- Werk in de kerkelijke gemeente waar ik toe behoor. WAS-buurtpreventie. Ik bezoek oudere mensen uit mijn kerkelijke gemeente
- Werken in de kantine bij mijn sportclub.
- Werken op een zorgboerderij: kinderen met een beperking ondersteunen.
- Werkzaamheden bij mijn sportclub
- Workshops ontwikkelen en begeleiden in de schoolvakantie in het Stadsmuseum Zoetermeer. Vrijwilliger bij het ondersteunen van de Jaarringen Zoetermeer. Vrijwilliger in kinderkunsthal Villa Zebra
- Zomerkamp voor kinderen van 8-12 jaar. (www.kampscala.nl)
- zwemles geven
- Zwemles geven
- Zwemles geven
- zwemles geven (onbevoegd)
- zwemles geven aan gehandicapte.
- Zwemles geven aan kinderen tussen de 4 en 14 jaar
- zwemles geven bij de zoetermeerse reddingsbrigade.
- Zwemles geven, pr-zaken voor zwemvereniging e.d.
- zwemlesgeven

Bijlage 8.

Inhoud van de maatschappelijke stage.

Van de respondenten hebben er 455 op school een maatschappelijke stage gedaan. Daarvan hebben er 412 de vraag beantwoord waaruit de stage bestond. Hun antwoorden volgen hieronder.

- (Ik ben nog niet klaar), Ik help jureren bij ARV Ilion, mijn ouders lopen daar hard, mijn zusje zit daar op atletiek en ik zat daar op atletiek.
- 1 dag meelopen in een verzorgingstehuis
- 1 stage bij een bakkeri. 1 stage bij een hotel
- 12 uur stage bij een door jezelf gekozen bedrijf waarbij je hulp verleent zonder er iets voor terug te krijgen het gaat erom dat je de 12 uur vult
- 1x per week stage bij bedrijf.
- 20 weken lang 40uur per week bij de ANWB stage lopen als informatie medewerker
- 24 uur... in een boerderij .
- 2weken op een basischool stage gelopen
- 2x 2 weken in een kapsalon stage lopen
- 2x 2 weken werken bij een kinderdagverblijf.
- 30 sov uren
- 30 uur
- 30 uur
- 30 uur stage lopen voor je vervolg opleiding
- 3de klas toneel
- 3fm serious request helpen
- 75 uur in je vrijetijd , kdvd
- 80 uur vrijwilligerswerk.
- Aan de deuren bloembollen verkopen voor het goede doel & een andere stage bij een dagcentrum voor kinderen met een geestelijke of lichamelijke handicap.
- acriviteiten helpen organiseren

- Activiteiten begeleiden in verzorgingshuis
- afwassen, afvondeten verzorgen, schoonmaken, koffiedelen
- Al lang geleden...maar ik liep stage bij IPSE in oosterheem
- albert heijn
- alles als het maar niet bij je ouders is en je het loopt in een 2 jaar en dan moet je 45 uur gelopen hebben
- Andere stages filmen en een film maken die aan het begin van de stage tijdens de lessen wordt laten zien.
- auto fixen
- auto`s maken in een echte garage
- autogarage
- basisschool
- basisschool
- basisschool
- Basisschool en met kinderen werken.
- Basisschool groep 2.
- basisschool helpen bij groep 5
- bedrijven
- Begeleiden en trainen van een voetbalteam van FC Zoetermeer
- begeleiden van kinderen uit groep 8 met school en activiteiten en ontspanning en praten
- Begeleiden van projecten
- begeleider bij stichting steinmetz de compaan
- begeleiding bij kinderen. Hun helpen en met ze spelen. Hun bezig houden. Stagiaire bij kinderwerk
- Begeleiding eerste klassers
- Bij de brandweer in Zoetermeer gelopen. Twee diensten meegedraaid in de ploeg op de tankautospuut.
- Bij een (speciale) basisschool administratieve werkzaamheden uitvoeren.
- bij een hoveniers bedrijf
- Bij een kinderdagverblijf helpen
- Bij een kinderdagverblijf helpen
- Bij een restaurant, Piëzo, basisschool
- bij gehandicapte bejaarden mensen de hele dag paasstukjes maken voor school
- Bij het bejaardentehuis en bij een tweede hands winkel
- Bij het Dierenasiel in Zoetermeer het krantje voor de leden verzorgen
- Bij mijn zwemvereniging en bij het CBS
- bijles frans
- bijles geven op school, en het vrijwilligerswerk bij stichting mooi
- Bijles hulpuur huiswerkuur na school
- Bijlessen geven, assisteren op excursies en dergelijke
- bloemenveiling
- Boerderij geertje
- Boerderij: stallen uitmesten, dieren voeren en drinken geven
- boerderijen
- boerderijwerk
- Bouwen en onderhouden van websites
- Brugklasleerlingen op mijn school begeleiden.
- Brugklassers tutoren
- BSO
- Buiten prikken.
- Collecte voor goed doel
- Computerbegeleiding bieden op school
- Contacten leggen met mensen, horeca, winkel, schoonmaak, zorg,
- de marskramer moest ik vakken vullen
- de omgeving rond de school schoonmaken
- Deze bestond uit het helpen bij het geven van badmintontraining bij de club conquesto
- dierasiel en bejaardenhuis
- dieren verzorgen
- Dieren verzorgen

- drie weken stage op een basisschool
- Een aantal uur per week activiteiten organiseren voor verstandelijk gehandicapten
- een dag meelopen op de basisschool
- een dag meelopen op een kdv
- Een helpen bij een bedrijf waar ik wel zou willen werken.
- Een keer bij Piezo, een keer bij een school voor kinderen met een beperking. Bij allebei meelopen en helpen.
- Een moeder helpen met haar baby
- Een ochtend meelopen ergens, maar dit is ondertussen meer dan 8 jaar geleden dus de details zijn wat wazig...
- een verlamde vrouw eten geven (die moest anders met de rolstoel achter de verzorging aanrijden)
- een week stage lopen bij silvester boek- en speelgoed winkel. Werk: boeken goed zetten, klanten helpen, achter de kassa staan en helpen bij activiteiten
- Feesten organiseren voor de onderbouw op school
- fietsen maken
- Fotograferen
- Gehandicapte hulp.
- gehandicapte verzorgen
- Gehandicaptenzorg
- gehandicaptenzorg voor opleiding op hbo
- geholpen op me oude school: met de musical, super 8 dag, opendeurdag
- gezin stage
- gezins stage. horeca stage. gehandicapten dag opvang (Ipse)
- Grote club actie
- Gym geven aan kinderen van de basisschool aan groep 6, 7 en 8 wat ik nu nog steeds doe.
- gymles geven aan groep 6,7,8
- Gymles geven op een basisschool
- Gymlessen geven aan de kleuters van groep 1/2 en de kinderen van groep 8.
- Gymlessen geven/meehelpen
- halloween organiseren voor kleine kinderen en helpen bij een bedrijf met sinterklaas
- hard werken
- heb stage gelopen bij Pelgrimshoeve in Zoetermeer, ik heb stage gelopen bij een familie in zoetermeer
- helpen
- helpen bij A4D: verkeer regelen, mensen inchecken, uitdelen beloning
- Helpen bij de avond 4 daagse.
- helpen bij de gymles
- helpen bij de kleuterklas en helpen met het organisatie op school zelf
- Helpen bij de rekwisieten van Warm Water Jeugdtheater
- helpen bij de sport-club
- Helpen bij de tennisvereniging en in een bejaardentehuis.
- Helpen bij de Thuiszorg en helpen bij een open dag van Fitpoint
- Helpen bij een bejaardenrestaurant.
- helpen bij een gezin thuis en in een restaurant van school
- Helpen bij Effatha
- Helpen bij kinderboerderij
- Helpen bij kinderopvang
- Helpen bij mijn moeder haar werk.
- Helpen bij muziekvereniging kunst en vriendschap en bij warm water jeugdtheater
- helpen bij scouting
- Helpen bij Speelmeer met activiteiten voor kinderen.
- helpen bij t lange land ziekenhuis
- Helpen een speciale dag voor de bejaarden voor te bereiden
- helpen in de winkel of magazijn
- helpen in een bedrijf
- Helpen in een bouwmarkt
- helpen in een wijkrestaurant voor oudere
- helpen in gehandicapte school

- Helpen in het restaurant van de Gondelkade.
- helpen in zorgcentrum
- helpen met de groep 8 musical
- Helpen met schoolfeest organiseren, Als junior begeleider lagere klassen bij project helpen, school informeren over hoe ik mijn school ervaar, en zwarte piet spelen (ik heb uiteraard zelf mijn SOV-uren ingevuld)
- Helpen op de basisschool (de kleuters)
- Helpen op de kinderboerderij
- helpen op een basisschool
- Helpen op een basisschool.
- helpen op een basisschool. bijvoorbeeld nakijken, helpen met knutselen en nog veel meer
- helpen op een biwerderij
- helpen op een school
- helpen op scholen en bij maatschappelijk info helpen
- Helpen op school
- helpen van gehandicapten
- Helpen van kinderen
- helpen van ouderen
- Het begeleiden van kinderen van de basisschool naar de buitenschoolse opvang. Optreden als begeleider bij activiteiten van school (mee op schoolreisje naar Brugge, begeleiden op open avonden etc.)
- Het beheren van het winkeltje in het Monteverdi (nu Vivaldi).
- Het geven van (honkbal)trainingen aan kinderen tot 12 jaar. (Dit doe ik nog steeds met veel plezier)
- Het huishouden, met kinderen kunnen omgaan, maaltijden kunnen voorbereiden.
- Het maken van `uitleg` filmpjes voor de Biologie sectie.
- het maken van de maatschappelijke stage krant
- Het meehelpen bij een bso.
- het onderzoeken van vingerafdrukken bij het KLPD
- Het organiseren van activiteiten voor mensen met een geestelijke handicap en het begeleiden van deze mensen bij STAK.
- het schoonmaken van tuintjes van oude mensen die het niet meer konden en achteraf een gezellig kopje thee drinken
- Het veranderen van een ruimte bij De Boerderij
- Het verkopen van loten
- Het was in een buurthuis waar mensen konden eten dus: afwassen, tafel dekken en afruimen, bedienen
- honden uitlaten, tuinwerkzaamheden
- Huishoudelijke hulp en catering in een woon-zorgcentrum.
- Huishoudelijke taken uitvoeren bij mijn opa en oma.
- huishoudhulp bij burens zoals stofzuigen ramenzemen en boodschappen halen
- huizen bouwen, met arme/wees kinderen spelen
- Hulp aan kinderen op een BSO geven
- hulp bij buurvrouw
- hulp bij de dagopvang, creche
- Hulp bij theatershows
- Ik ben begonnen met 10dgn stage lopen op een KDV toen zat ik op het VMBO en later heb ik 3x een half jaar stagen gelopen inde gehandicaptenzorg toen zat ik op het VMBO
- ik ben er nog mee bezig
- Ik ben nog bezig maar heb zeker al 30 uur gedaan, ik heb verschillende dingen gedaan, onder andere op school en op een basisschool.
- Ik ben nu stage aan het lopen bij een basisschool. De juf helpen. Knutselen met de kleuters en nog veel meer.
- Ik deed 3e klas toneel
- ik ging 8 weken lang 1 dag in de week naar 1 van mijn oma`s toe om daar te helpen
- Ik ging huishoudelijke klusjes doen bij de burens. en de kinderen uit school halen en naar hun sport brengen daar blijven en naar huis brengen, boodschappen.
- ik ging op mijn oude basisschool in groep 3 helpen, dus nakijken, buitenspelen met de

kinderen en knutselen met ze etc.

- ik had mijn kerk geholpen
- ik heb 2 weken bij de belastingdienst meegelopen (zelf geregeld, school heeft niet geholpen)
- Ik heb badmintontraining gegeven aan kleine kinderen. Overigens vind ik die stage echt de grootste onzin, je leert er niks van en het kost een hoop tijd die ik beter in echt schoolwerk kan steken.
- Ik heb bardienst gedraaid in de Olijftak en geholpen bij mijn vechtsportvereniging.
- ik heb communicanten en vormelingen begeleid in hun weg naar de eerste communie en het vormsel. Ook heb ik twee schilderijen gemaakt en een doos met vuur erop die nu nog steeds in gebruik zijn. Daarnaast speelde ik ook piano bij het kinderkoor melodia in de tabor.
- ik heb geholpen bij het bedrijf oca met bv. een kanker patienten groep weer laten trainen en op krachten komen.
- ik heb in het van harte restaurant stage gelopen
- ik heb mee gedaan aan toneel op school.
- Ik heb meegedaan aan de rolstoelvierdaagse als vrijwilliger. Ook was ik tutor op school.
- Ik heb meegeholpen met open dagen op school, maar toen die tijd moesten wij maar 10 uur stage lopen.
- ik heb mijn vrijwilligerswerk als begeleider van de eerste klas als stage gedaan.
- ik heb op een basisschool geholpen
- Ik heb op mijn zusje gepast en geholpen bij de korfbalvereniging, wedstrijden fluiten en zaaldienst draaien
- ik heb op verschillende plekke stage gelopen bij perron 28, super8dag van mijn school en de opendag van mijn school
- Ik heb samen met een aantal vrienden van me geholpen met een barbecue op school. Buiten deze uren om hebben wij de uren bij elkaar gesprokkeld. Deze activiteiten kan ik mij niet meer herinneren.
- Ik heb samen met een stichting voor kinderen/ouderen. voor kinderen een knutseldag georganiseerd in oosterheem voor moederdag. en een dag erna voor ouderen in een ouderenhuis in de leyens, cadeautjes gekocht en op moederdag bezocht.
- ik heb stage gelopen bij bakker ammerlaan, en ik heb mantelzorg gedaan bij een mevrouw die net een baby had gekregen en thuis nog 3 kids in huis had en ik dus in de huishouding moest helpen kids naar school brengen, baby flesje geven & aankleden.
- Ik heb stage gelopen bij een dierenarts toen ik op het VMBO-tl zat.
- Ik heb stage gelopen in een kinderdagverblijf, bloemenwinkel en een basisschool.
- Ik heb stage gelopen op kinderboerderij het geertje en in een kleuterklas.
- Ik heb stage gelopen toen als hulp bij het organiseren van de grote sinterklaas feesten in zoetermeer
- Ik heb stage gelopen voor 5 dagen bij de orthodontist. Dit is wel alweer bijna 4 jaar geleden. Met mijn opleiding heb ik ook een aantal keer een dag stage gelopen. Bedoeld als `snuffelstage`.
- Ik heb toen nog in het (noodgebouw) van de drie ballonnen (Kinderdagverblijf) stage gelopen.
- Ik heb training geven op de hockeyclub en ik heb verschillende wedstrijden gefloten
- Ik heb twee volle dagen meegelopen met een gynaecoloog
- Ik hielp bij de Pelgrimshoeve. Ik moest mensen wegwijs maken en eventueel vragen beantwoorden.
- Ik hielp bij een bejaardentehuis een spelletjesdag te organiseren om zo de bejaarde mensen een leuke middag te bezorgen.
- ik hielp mee bij de koffieconcerten, dan moet je voor de ouderen in het verzorgingstehuis koffie of thee inschenken en dienen
- Ik hielp mijn kerk allerlei activiteiten organiseren. Helpen met school toneel. Helpen in school.
- Ik hielp op de basisschool in een kleuterklas.
- Ik kon geen stage vinden, heb dus geholpen bij een kerstfeest voor ouderen.
- Ik liep maatschappelijke stage bij mensen thuis. het bestond voornamelijk uit het huishouden en iets leuk met de kinderen doen.

- Ik liep stage bij de buitenschoolse opvang, dus ik lette op kinderen.
- Ik liep stage bij Resto van Harte in buytenwegh. Was horeca werk (serveren koken afwassen opdienen etc) Ging om goedkope maaltijden/ om 3 gangendiner voor niet zoveel geld voor de mensen die het niet zo breed hebben.
- Ik liep stage in een Ziekenhuis en hielp met het rondbrengen van eten.
- Ik loop nog stage bij de kleuter in groep 1&2 , bij mijn stage heb ik al geleerd hoe je met (kleine) kinderen moet om gaan en hoe je ze kunt helpen als ze het niet snappen bijvoorbeeld rekenen en spelling
- Ik moest bij Swetterhage helpen achter de bar als de gehandicapten die daar wonen, een activiteitenavond hadden
- Ik moest onbetaald oppassen op mijn buurkindjes
- Ik moest werken bij een boerderij in Oosterheem en daar de dieren verzorgen en onderhouden.
- Ik was (hulp)juf van groep 1 en 2 van de basisschool.
- Ik werkte in de kledingwinkel van het Leger des Heils.
- Ik werkte op de stadsboerderij `Het Buitenbeest` . En het was heel gezellig.
- ik zat bij een kinderopvang bij mij in de buurt
- Ik zat bij een scoutinggroep waar ik kinderen moest begeleiden.
- in de winkel helpen
- in een dagopvang voor kinderen werken
- In een inloophuis in de kerk proberen een luisterend oor te zijn voor de mensen die daar komen.
- in gezinsstage
- in het restaurant van een bejaardentehuis de mensen bedienen en het eten klaarmaken.
- in het ziekenhuis rondleidingen geven
- inname van goederen bij de pelgrimshoeve
- inschrijven en regelen voor de patientdag
- installatie techniek
- Jantje Beton
- Japanse studenten Engels bijles geven.
- Je mocht zelf kiezen waar je stage zou gaan lopen dus hebben me beste vriendin en ik bij haar opa en oma stage gelopen want die hebben een eigen watersport bedrijf. we moesten boten schoonmaken plantjes planten de bloemen water geven het gras maaien op zo`m grasmaaier en de nieuwe spullen die geleverd werden uitpakken beprijsen en in de vitrines zetten.
- je mocht zelf kiezen, ik heb in den haag bij vogelopvang de wulp stage gelopen en heb hier de vogels verzorgt
- Judo les geven aan kleinere kinderen
- Kantine op school, restaurant van de school
- kapper
- Keeperstraining geven bij FC Zoetermeer
- kestmusical op school
- ketring werken bij dsw
- Kinderboerderijhulp. Stallen mesten/mestlessen geven aan groepen kinderen/dieren voeren/paarden rijden
- kinderdag verblijf
- kinderdagverblijf
- Kinderdagverblijf
- kinderdagverblijf toen ik 16 was
- kinderen begeleiden bij sport activiteiten
- kinderen helpen
- Kinderen in een opvang laten bewegen en doen aan toneel. (Toneel spelletjes)
- Kinderen op een basisschool helpen en toetsen nakijken
- Kinderen verzorgen
- Kinderen verzorgen
- Kinderopvang
- klanten helpen in een winkel. vakken vullen
- kleren vouwen, schoonmaken, kleren ophangen etc
- klusjes

- klusjes doen
- klusjes doen bij FC Zoetermeer
- Koeien en schapen scheren. Dat was om het SCZ van Doorneplaatsoen, VMBO opleiding en dan de agrarische kant.
- koffie rondbrengen de was dieren verzorgen etc
- koken in een bejaarde tehuis restaurant
- koken met kinderen
- leerlingen van school
- Leerlingmentor van de eerste klas, helpen bij open dagen, helpen bij informatieavonden
- Leiden op een vrije tijds centrum
- Lerares helpen bij mijn oude basisschool in groep 3.
- les geven
- Les geven over europa
- lesgeven
- Lesgeven ouderen in het gebruik van computer en/of spelcomputer.
- Lunchpakketten maken.
- Mantelzorg
- Marketing en communicatie
- mee doen aan een musical op school
- Mee helpen met het organiseren van activiteiten voor Chinese jongeren in Den Haag.
- mee lopen binnen de zorg.
- meedoen aan een schoolmusical daar kreeg ik stageuren voor omdat ik dat deed in me vrije tijd en ik heb mee geholpen op de open dag
- Meedoen aan grote projecten die mijn school organiseerde en toegankelijk waren voor alle zoetermeeders
- meegedraaid op een naschoolse opvang en een hele zaterdag in een bejaardenhuis meegelopen, met `s middags een bingo.
- Meehelpen bij de vereniging Groei en Bloei
- meeloopdag van 6 uur
- Meelopen 1 dag
- meelopen met begeleider
- meelopen met de docent van een basisschoolklas.
- Meelopen/helpen met een Theatergroep. Meelopen/helpen met een horeca bedrijf
- meewerken op een kinderdagverblijf
- mensen helpen bij een bejaarde centrum
- Mensen helpen met activiteiten in een verpleeghuis.
- mensen helpen met het dagelijks leven
- Met andere vrijwilligers in de vakanties helpen met activiteiten voor kinderen. Spelletjes, sport etc.
- Met oudere mensen in het bejaardenhuis activiteiten doen
- mijn (toen al) vaste vrijwilligerswerk bij stichting Dol-Fijn
- Mocht je zelf kiezen, zelf ging ik naar een bejaardentehuis
- naar een basisschool gaan
- Oliebollen verkopen in een oliebollenkraam
- Ondersteuning bieden op koninginnedag
- onderzoek voeren bij jongeren en politiek
- Ook de egeopvang, ik ben doorgegaan omdat ik het zo leuk vond
- Op basisschool kinderen helpen
- op de middelbare school heb ik bij de blokker stage gelopen en op het mbo bij twee verschillende grafische bedrijven.
- op een basis school helpen
- Op een Basisschool
- op een boerderij poep opruimen en voeren van dieren.
- op een tennis vereniging van de gemeente den haag onderhoud uitvoeren in het park achter de bar staan en nog meer
- op erasmus-college geholpen/ op mijn oude basisschool geholpen
- op het vmbo was ik tijdens mijn stage winkelmedewerker bij van woensel
- Op onze school moet je in drie jaar (de vierde, vijfde en zesde klas) een bepaald aantal sov-uren (sociaal organisatorische vaardigheden) maken. Deze uren kun je

vullen met verschillende soorten vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld het helpen bij open dagen of kennismakingscursussen op school, meewerken aan de schoolkrant. Zelf heb ik, naast het bovengenoemde, bij nog een aantal activiteiten geholpen, zowel binnen en buiten school.

- op school optreden
- Op school veel en vaak geholpen tijdens de week van het Lustrum. En op school meegedaan aan derdeklstoneel. Dit gold ook voor maatschappelijk stage. En één dag op de kinderboerderij `Het Buitenbeest` geholpen.
- op VMBO opdrachten doen van de mensen die er vast werken. op MBO ICT gerelateerd.
- oudere mensen helpen met boodschappen etc. doen. Ook een mevrouw uit de flat geholpen met boodschappen doen en klusjes thuis want die kon niet lopen, had iets aan haar been
- ouderen mensen helpen/begelijken
- Ouderenzorg.
- paasstukjes maken, trampoline springen, en binnenkort verkeersexamens
- patiënten in het ziekenhuis boeken langsbrengen, spellen etc
- Peuters voorlezen
- podium en evenementen techniek
- rondlopen bij verschillende bedrijven
- Schaatstrainingen geven bij YVZ
- Schoenen sorteren..
- school toneel
- school toneel
- school toneel
- schoonheidssalon
- schoonmaken en drinken en eten rond brengen in een bejaarden tehuis
- schoonmaken en zinloos gedoe
- schoonmaken enzo
- schoonmaken in de wijk bij school
- schoonmaken in wijken
- schoonmaken, vakken vullen, spiegelen.
- Scouting
- Secretaressewerk
- Serious request meegedaan & op een basisschool
- snuffelstage
- Snuffelstage in een bedrijf(stak) naar keuze - in mijn geval horeca.
- Sociale uren. Helpen bij eigen sport (kennismakingslessen), helpen bij open dagen van school, helpen bij schoolactiviteiten
- SOOS avonden organiseren bij stichting de Compaan
- speel-o-theek
- Spelen in de schoolband
- speletjes spelen met gehandicapten
- Stage bij Brandweer Zoetermeer
- stage bij de dierenkliniek
- Stage bij Stichting Huizerijnaard
- stage lopen bij de bolsterberg
- Stage lopen op een basisschool als hulpdocent.
- stage met gehandicapten jongeren
- stalhouderij hanemaaijer
- straat schoonmaken
- Taaldorp begeleiden voor hoogbegaafde kinderen, deelname aan onderzoek van de Leidse Universiteit
- taalinstuut den haag helpen
- techniek lesjes geven aan groep 7 en 8 van een basisschool
- tennisles
- thuiszorg
- Thuiszorg & kinderopvang
- timmeraman
- Toneel

- Toneel
- Traing geven op mijn hockeyclub
- trainig geven of voetbal vereniging
- training geven
- training geven
- training geven aan de ijshockey school (zoetermeer paters)
- training geven bij fc zoetermeer
- training geven bij me handbalclub ,, en op een kinderdagverblijf
- Training geven en helpen bij activiteiten op mijn sportvereniging
- Training geven op de hockeyclub
- Training geven op MHCZ
- training geven voor een sportvereniging
- Training verzorgen bij TAVERZO
- tuinieren, kerstversiering.
- twee weken stage lopen bij de bouwmarkt
- uit het helpen van de organisatie
- uit maar 1dag.
- uit techniek (electra)
- vakken vullen
- Vakkenvullen
- vakkenvuller AH
- verkoopmedewerker & onderhoud
- Verkopen
- Vermaken van mensen in een verpleeghuis. Koffie zetten, lunch maken, spelletjes spelen, praten, enz...
- verpleeghuis stage lopen
- verpleeghuizen
- verstandelijk gehandicaptensoos begeleiden
- Verzorgen van mensen met een verstandelijke beperking
- verzorgen van ouderen
- verzorgen van ouderen en kinderen
- verzorging
- Verzorging van mijn oma
- verzorgingstehuis
- voetbaltrainer
- Voetbaltraining geven aan een team
- vooral meelopen, met de werkzaamheden die gedaan werden.
- Vrijtijdscentrum meerzicht, Politie zoetermeer
- vrijwilligers werk
- vuiloprapen
- Was wel op het tijdens mijn 1e jaar HBO: Manege Kraaijnsteyn (Ipse den Brugge), geestelijk- en verstandelijke gehandicapten helpen tijdens het paardrijden en huifbed rijden.
- Werk bij Groei & Bloei als manusje van alles
- werken
- werken
- werken bij een bedrijf en dan inzicht krijgen hoe het is om te werken zonder ervoor betaald te krijgen
- Werken bij het project SocialSofa
- werken in bejaardentehuis
- werken in de bouw, huishouding
- Werken in de elektrotechniek
- Werken in de keuken van een verzorgingstehuis
- Werken in een dierentehuis
- werken in een restaurant
- werken in een tuincentrum en in een speelgoed winkel
- werken in een winkel
- Werken in het Dierenasiel Zoetermeer
- Werken op Administratie Gebied zonder dat je betaald wordt tot 640 uur heb.
- werken op een drukkerij

- werkzaam op een dagbesteding voor volwassen mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking
- wit-rusland
- Zorg VVR, werk in een winkel, onderwijs

Bijlage 9.

Redenen voor de ontevredenheid over de maatschappelijke stage.

Van de respondenten waren er 48 ontevreden of zeer ontevreden over de maatschappelijke stage die ze op school hebben gedaan. Daarvan hebben er 43 de vraag beantwoord waarom dat zo was. Hun antwoorden volgen hieronder.

- er waren ruiten ingeslagen toen ik er was (beide keren) waardoor ik heel de dag in de gymzaal moest zitten
- geen begeleiding
- het is saai en je mag alleen maar vrijwilligers werk doen!!!!
- Het opruimen/schoonmaken van materialen.
- Het slaat helemaal nergens op! AFSCHAFFEN
- Het was een beetje rommelig en ongeorganiseerd
- het was er moeilijk koud
- het was maar 1 dag
- het was maar 1 dag met bedrijven die nergens op sloegen zoals de mac donalds.
- het was neit wat ik ervan verwachtte
- hinderlijke baas
- hing maar een beetje rond
- Ik heb een natuurlijke afkeer tegen (oudere) mensen.
- Ik leerde er niets
- ik leerde niks
- ik vond het niet bijzonder leuk
- Ik vond het niet nuttig. Dit moest je naast je normale schoolwerk doen en hier had je al veel tijd voor nodig.
- ik vond het zelf niet leuk, en het is niet de richting die ik op wil gaan
- Ik werd op school voorbereid maar in de praktijk waren er totaal geen leermomenten. Er was geen tijd voor educatie van mijn begeleiders
- ik zou er betaald voor moeten krijgen
- je leert weinig ze profiteren alleen maar van je
- Kreeg niet betaald
- Leerde niet veel, we moesten stallen uitmesten etc. maar daar heb je in je toekomst niks aan. Toch moesten we het doen omdat we verplichte stage uren moesten afronden.
- mensen die me begeleide
- niet mijn ding
- nou er kwam een nieuwe filiaalmanager en die verwachtte dat ik binnen 1 dag alles goed deed en toen ik af en toe wat vroeg ging ze haar stem verheffen dus ik heb er voor gekozen om daar weg te gaan
- Nutteloze dag
- omdat 75 uur in je vrijetijd veel te veel is.
- omdat alles wat ik deedt, was niet goed genoeg hoe goed ik mijn best ook deedt
- omdat het geen leuk werk was.
- Omdat het tijdsverspilling was, je leert er niks van. Ik kan mijn tijd veel beter gebruiken.
- omdat ik moest vakkenvullen
- Omdat ik naar mijn gevoel niet goed begeleid werd
- omdat ze jou de klussen laten doen die hun zelf niet willen doen en je krijgten niet eens voor betaald
- slecht geholpen!
- Slechte begeleiding
- twas saai
- VIES
- volgens mij had ik beter iets anders gedaan

- want je word echt slecht behandel en je moet alle huishoudelijke werk doen
- Wij als leerlingen moesten de rotklusjes opknappen
- ze gaan niet goed met je om
- ze zijn veels te streng

Bijlage 10.

Woonsituatie, absoluut en in %.

Wat is de woonsituatie van respondent?	Absoluut	In %
Woont bij (één van) zijn ouders of verzorgers	1.222	83,1
Woont zelfstandig (alleen)	63	4,3
Woont zelfstandig (samen met één of meer anderen)	133	9,0
Woont in een begeleide woonvorm	9	0,6
Anders	43	2,9
Subtotaal	1.470	100,0
Weet niet	2	
Totaal	1.472	

Bijlage 11.

Het huishouden doen, naar woonsituatie, in %.

Hoe vaak doet respondent thuis (al of niet alleen) het huishouden (bijvoorbeeld afwassen, stofzuigen of strijken)?	Wat is de woonsituatie van respondent?			Totaal
	Woont bij (één van) zijn ouders of verzorgers	Woont zelfstandig	Overig	
Altijd	6,4	59,3	7,7	13,5
Vaak	33,0	36,1	46,2	33,9
Soms	51,2	4,1	42,3	44,6
Nooit	9,4	0,5	3,8	8,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.209	194	52	1.455

Bijlage 12.

Het eten klaarmaken, naar woonsituatie, in %.

Hoe vaak maakt respondent thuis (al of niet alleen) het eten klaar?	Wat is de woonsituatie van respondent?			Totaal
	Woont bij (één van) zijn ouders of verzorgers	Woont zelfstandig	Overig	
Altijd	1,8	45,6	3,8	7,8
Vaak	15,2	36,9	13,5	18,0
Soms	56,5	14,9	50,0	50,6
Nooit	26,5	2,6	32,7	23,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.199	195	52	1.446

Bijlage 13.
De boodschappen doen, naar woonsituatie, in %.

Hoe vaak doet respondent (al of niet alleen) de boodschappen voor het huishouden?	Wat is de woonsituatie van respondent?			Totaal
	Woont bij (één van) zijn ouders of verzorgers	Woont zelfstandig	Overig	
Altijd	1,7	57,4	7,7	9,4
Vaak	15,9	35,9	11,5	18,4
Soms	59,7	6,7	51,9	52,3
Nooit	22,8	-	28,8	19,9
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.203	195	52	1.450

